

**ΑΝΟΙΚΤΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΚΥΠΡΟΥ**

**ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΚΑΙ
ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ**

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΔΙΑΤΡΙΒΗ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΜΑΣΤΕΡ

ΤΙΤΛΟΣ ΔΙΑΤΡΙΒΗΣ:

**Μέτρηση – Αξιολόγηση δεξιοτήτων
Πληροφοριακής**

**Παιδείας στους νεοεισερχόμενους φοιτητές του
ΑΠΚΥ:**

Δημιουργία OnLine Επιμορφωτικών Σεμιναρίων

ΟΝΟΜΑ ΦΟΙΤΗΤΗ:

**Θεμιστοκλέους Παναγιώτης
112001220**

ΟΝΟΜΑ ΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΑ ΚΑΘΗΓΗΤΗ:

Κασσίνης Γιώργος

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΙΟΥΝΙΟΣ, 2018

Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου
Σχολή Οικονομικών Επιστημών και Διοίκησης

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών

Διοίκησης Επιχειρήσεων

Μεταπτυχιακή Διατριβή

**Μέτρηση – Αξιολόγηση δεξιοτήτων Πληροφοριακής
Παιδείας στους νεοεισερχόμενους φοιτητές του ΑΠΚΥ:
Δημιουργία online Επιμορφωτικών Σεμιναρίων**

Φοιτητής:
Θεμιστοκλέους Παναγιώτης
112001220

Επιβλέπων Καθηγητής:
Κασσίνης Γιώργος

Ιούνιος, 2018

Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου

Σχολή Οικονομικών Επιστημών και Διοίκησης

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών

Διοίκησης Επιχειρήσεων

Μεταπτυχιακή Διατριβή

**Μέτρηση – Αξιολόγηση δεξιοτήτων Πληροφοριακής
Παιδείας στους νεοεισερχόμενους φοιτητές του ΑΠΚΥ:
Δημιουργία online Επιμορφωτικών Σεμιναρίων**

Παναγιώτης Θεμιστοκλέους

**Επιβλέπων Καθηγητής
Γιώργος Κασσίνης**

Η παρούσα μεταπτυχιακή διατριβή υποβλήθηκε προς μερική εκπλήρωση των απαιτήσεων για απόκτηση μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών στη **Διοίκηση Επιχειρήσεων** από τη Σχολή Οικονομικών Επιστημών και Διοίκησης του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου.

Ιούνιος, 2018

Αφιερωμένη στους δύο μου υιούς, Θεμιστοκλή και Σωτήρη

Περίληψη

Η διαχρονική καταγραφή και οι μετρήσεις των «αδυναμιών» των νεοεισερχομένων φοιτητών του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου (ΑΠΚΥ) στην αξιοποίηση των Ηλεκτρονικών Πληροφοριακών Πηγών, που η Βιβλιοθήκη του Οργανισμού τούς παρέχει στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας, αναδεικνύει την αναγκαιότητα για ενδελεχή ανάλυση των ευρημάτων και των αδυναμιών.

Ως εκ τούτου, η υποκίνηση τόσων των διδασκόντων, όσο και των νεοεισερχομένων φοιτητών, στην συμμετοχή τους στα υπό δημιουργία επιμορφωτικά OnLine σεμινάρια ανάκτησης πληροφοριακών δεξιοτήτων που δυνητικά προσφέρει η Βιβλιοθήκη του ΑΠΚΥ, καθίσταται επιβεβλημένη.

Η όλη ενασχόληση με το υπό αναφορά θέμα αποσκοπεί στην ανάδειξη του διαχρονικά επωάζοντος θέματος των Πληροφοριακών δεξιοτήτων μέσα σε ένα πλαίσιο/κατεύθυνση, που επιδιώκει τη διαμόρφωση τόσο δεξιοτήτων, όσο και κουλτούρας αναγνώρισης των αναγκών πληροφόρησης, καθώς και εντοπισμού των τεχνικών εκείνων, που αναδεικνύουν την επιστημονική πληροφορία και πληροφόρηση σε αντιδιαστολή με την «αδόμητη» πληροφορία από τον κυκεώνα πληροφοριών που διατίθενται στο διαδίκτυο.

Συνεπώς, η ενδοσκόπηση του θεματικού πεδίου της Πληροφοριακής Παιδείας απορρέει μέσα από το πλαίσιο της δομημένης και εστιασμένης πληροφορίας και κατ' επέκταση των Πληροφοριακών πηγών, που αποτελούν αξιόπιστες πηγές πληροφόρησης για ερευνητική δραστηριότητα.

Ως κυριότεροι άξονες, αλλά και μεθοδολογία έρευνας της παρούσας διατριβής καθορίζονται οι εξής:

- Δόμηση ενός ευρύτερου θεματικού πεδίου, που αναλύει την Πληροφοριακή Παιδεία στις μέρες μας,
- Ενδοσκόπηση της ιδιαίτερης περιοχής, που αφορά στην παροχή δεξιοτήτων Πληροφοριακής Παιδείας για τους νεοεισερχόμενους φοιτητές του ΑΠΚΥ του ακαδημαϊκού έτους 2016-2017,
- Δημιουργία ειδικά προσαρμοσμένου ερωτηματολογίου για τους 1192 νεοεισερχόμενους φοιτητές του ακαδημαϊκού έτους 2016-2017,

- Ανάλυση των αποτελεσμάτων – ευρημάτων με το εργαλείο ανάλυσης ποσοτικών δεδομένων SPSS,
- Αναγωγή των αποτελεσμάτων στο πλαίσιο των διεθνών οδηγιών για τα Ακαδημαϊκά Ιδρύματα (Συνθήκη της Bologna) και αντιπαραβολή του μέσου όρου με τα ευρήματα του ΑΠΚΥ.

Εν θα σχεδιαστεί ένα δομημένο OnLine επιμορφωτικού σεμιναρίου για τους σκοπούς της επιμόρφωσης,

Τέλος, επιχειρείται η τεκμηρίωση της αναγκαιότητας αξιοποίησης του μοντέλου παροχής εισαγωγικού επιμορφωτικού σεμιναρίου από το ΑΠΚΥ για το σύνολο των μελλοντικών νεοεισερχομένων φοιτητών του, καθώς και η διερεύνηση των δυνατοτήτων ενσωμάτωσής του στην ευρύτερη εκπαιδευτική διαδικασία του Πανεπιστημίου.

Abstract

Recording and measuring over time the “weaknesses” of the new-coming/new enrolled students of the Open University of Cyprus (OUC) in utilizing the electronic Informational Sources that OUC provides in the framework of the University’s educational procedure, reveals the need for careful analysis of the findings and these weaknesses.

Therefore, inciting both teachers and new-coming students to participate in the online tutorials on information skills offered by the Library of the Open University of Cyprus is considered essential.

Dealing with this matter aims at highlighting the over time challenging issue of information skills within a framework, which aims a) to develop skills and build a culture that seeks to identify information needs, and b) to identify those needs with the techniques that highlight the scientific information as opposed to the “unstructured” information for the vast amount of information available on the Internet.

As a result, the introspection of the thematic field of Information Literacy stems from the framework of the structured and focused information and by extension the information sources that are considered reliable sources of information for research activities.

The main axes and the research methodology of this Master thesis are as follows:

- Structuring the overall thematic area of Information Literacy with up to date information.
- Introspection of this specialized topic that deals with the provision of information literacy skills for OUC new-coming students of the 2016-2017 academic year.
- Creation of a specially adjusted questionnaire for the 1192 new-coming students of the 2016-2017 academic year.
- Analysing the results/findings using the statistical package SPSS.
- Reducing the results in the framework of the relevant international guidelines for Universities, as provided by the Bologna Process, and comparing the average with OUC findings.

Following these, a structured online training seminar for the purposes of training will be designed.

Lastly, this Master thesis attempts to document the necessity of utilizing the model of providing an induction online training seminar by the Open University of Cyprus for all future new-coming students, and to investigate the possibility of incorporating such a seminar in the overall University educational methodology.

Ευχαριστίες

Ευχαριστώ εν πρώτοις τον επιβλέποντα καθηγητή μου Δρ. Κασσίνη Γιώργο για την συνεχή του υποστήριξη και καθοδήγηση για την εκπόνηση του παρόντος πονήματός μου, αλλά ιδιαίτερα για την υπομονή και κατανόησή του για την χρονοβόρα αυτή διαδικασία.

Παράλληλα, ευχαριστίες εκφράζω και στους επί ετών συνεργάτες και συνάμα συναδέλφους μου Βιβλιοθηκονόμους στην Βιβλιοθήκη του ΑΠΚΥ, οι οποίοι με τα χαράς μεγάλης συνέβαλαν στην δημιουργία των online οδηγιών και βιντεοσκοπήσεων για τις ανάγκες της διατριβής μου.

Τέλος, ευχαριστώ και τους 1192 νεοεισερχόμενους φοιτητές του ΑΠΚΥ κατά το Ακαδημαϊκό Έτος 2016-2017 για την συνεισφορά τους τόσο στην απάντηση του ερωτηματολογίου, όσο και για την συμμετοχή τους στα επιμορφωτικά σεμινάρια. Χωρίς την δική τους συμμετοχή το όλο εγχείρημα θα ήτανε άνευ περιεχομένου.

Περιεχόμενα

Κεφάλαιο 1: Εισαγωγή.....	12
Κεφάλαιο 2: Βιβλιογραφική Ανασκόπηση	14
Κεφάλαιο 3: Θεωρητικό Υπόβαθρο	22
3.1 Ορισμός Πληροφοριακής Παιδείας.....	22
3.2 Διεθνής Πρότυπα.....	24
3.3 Πληροφοριακός Γραμματισμός.....	26
3.4 Μοντέλα Πληροφοριακού Γραμματισμού	26
3.4.1 Μοντέλο CILIP Information Literacy model (Chartered Institute of Library and Information Professionals)	27
3.4.2 Μοντέλο Big6 (Big Six Skills).....	27
3.4.3 PLUS Information Skills Model.....	28
3.4.4 Seven Faces of Information Literacy.....	29
3.5 Πρότυπα Πληροφοριακού Γραμματισμού	30
3.6 Χαρακτηριστικά πληροφοριακού εγγράμματος ατόμου.....	31
3.7 Σπουδαιότητα του πληροφοριακού γραμματισμού	32
3.8 Πληροφοριακή παιδεία στην εκπαίδευση (πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια)	32
3.9 Ανώτατη εκπαίδευση.....	33
3.10 Κριτική Σκέψη.....	34
3.11 Βασικά συστατικά πληροφοριακής παιδείας.....	34
3.12 Πληροφοριακή Παιδεία και Βιβλιοθήκες.....	35
3.12.1 Μέθοδοι συμμετοχής των βιβλιοθηκών στην διαμόρφωση της πληροφοριακής παιδείας	36
3.13 Προτεινόμενα Σεμινάρια	36
3.14 Εκπαίδευση Χρηστών	38
3.14.1 Σκοποί και στόχοι.....	38
3.14.2 Αξιολόγηση	38
3.15 Πληροφοριακή παιδεία και ο ρόλος του εκπαιδευτικού και του βιβλιοθηκονόμου....	39
3.16 Ο ρόλος των Βιβλιοθηκονόμων	40
3.16.1 Ανάπτυξη προσωπικού	41
Κεφάλαιο 4: Μεθοδολογία Έρευνας	43
4.1 Σκοπός έρευνας	43
4.2 Σχεδιασμός μελέτης.....	43
4.3 Διεξαγωγή της έρευνας.....	44

4.4. Πληθυσμός έρευνας.....	44
4.5 Σχεδιασμός Ερωτηματολογίου και Παρουσίαση	44
4.6 Συλλογή και Ανάλυση Αποτελεσμάτων.....	44
Κεφάλαιο 5: Ανάλυση Αποτελεσμάτων.....	45
Κεφάλαιο 6 Συμπεράσματα	68
Βιβλιογραφία	70
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.....	72
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ:	72

Κεφάλαιο 1: Εισαγωγή

Αποδεχόμενοι πως η ακαδημαϊκή κοινότητα ενός πανεπιστημίου επιβάλλει μέσα από την εκπαιδευτική διαδικασία/διδασκαλία την έρευνα και την εκπαίδευση, που βασίζονται στα παγκόσμια δίκτυα για δημιουργία, αποθήκευση, διάδοση της γνώσης και την ανάπτυξη για να καταστεί ένα άτομο πληροφοριακά εκπαιδευόμενο. Οι φοιτητές μεταβαίνοντας από την δευτεροβάθμια στην τριτοβάθμια εκπαίδευση δεν διαθέτουν τις απαραίτητες δεξιότητες, ώστε να ανταποκριθούν αποτελεσματικά στις ραγδαίες εξελίξεις, ενώ το διδακτικό προσωπικό έχει ανάγκη από διαρκής επιμόρφωση σε προγράμματα, για να είναι σε θέση να μπορεί να αξιοποιήσει αποτελεσματικά την νέα τεχνολογία. Η διαμόρφωση του γενικότερου πλαισίου ενός πληροφοριακά εγγράμματος ατόμου παρέχει την δυνατότητα στον βιβλιοθηκονόμο - επιστήμονα της πληροφόρησης να αποτελεί τον συνδετικό κρίκο στην εξέλιξη των ολοκληρωμένων προγραμμάτων σπουδών, βασιζόμενοι πάντα στις έννοιες και την σημασία της «πληροφοριακής παιδείας».

Ως εκ τούτου, οι βιβλιοθηκονόμοι έχουν να αντιμετωπίσουν μια τεράστια πρόκληση, αφού απαιτείται πολύ καλή γνώση και σωστή οργάνωση, ορθολογιστικό σχεδιασμό του προγράμματος πληροφοριακής παιδείας, καθώς επίσης και κατάλληλη υλικοτεχνική υποδομή. Συνεπώς, αναφύεται η αναγκαία αμφίδρομη συνεργασία μεταξύ φοιτητών, σπουδαστών και βιβλιοθηκονόμων, η οποία στοχεύει κυρίως στην επιμόρφωση των φοιτητών, με απώτερο σκοπό να είναι σε θέση να αναπτύξουν δεξιότητες για αναζήτηση πληροφοριών και συγχρόνως ικανότητες στρατηγικής επιλογής της σημαντικότερης/χρησιμότερης πληροφορίας ανά περίπτωση έρευνας και αναζήτησης. Με τη χρήση των προγραμμάτων στην πληροφοριακή παιδεία στις ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες και τη συνεργασία με το διδακτικό προσωπικό, οι φοιτητές μαθαίνουν να χρησιμοποιούν την βιβλιοθήκη, είναι σε θέση να αξιολογούν τις πηγές πληροφόρησης, μαθαίνουν να σχεδιάζουν και να ελέγχουν τον τρόπο σκέψης τους σχετικά με την εκπόνηση εργασιών και απόκτηση μάθησης.

Τέλος, η υλοποίηση τέτοιων προγραμμάτων φέρει στις ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες και τους βιβλιοθηκονόμους ως ένα κέντρο αποστολής του Πανεπιστημίου, προσφέροντας μια επαυξημένη επικοινωνία, βελτιωμένες υπηρεσίες και συνεργατική αξιοποίηση πηγών.

Σκοπός της παρούσας διατριβής, καθίσταται η μέτρηση των «αδυναμιών» των νεοεισερχόμενων φοιτητών του ΑΠΚΥ στην αξιοποίηση των ηλεκτρονικών πηγών πληροφόρησης, που η βιβλιοθήκη του οργανισμού τους παρέχει στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Περαιτέρω δε, αναδεικνύεται η αναγκαία υποκίνηση τόσο των διδασκόντων, όσο και των νεοεισερχόμενων φοιτητών στην συμμετοχή τους στα υπό δημιουργία επιμορφωτικά online σεμινάρια ανάκτησης πληροφοριακών δεξιοτήτων, που δυνητικά προσφέρει η Βιβλιοθήκη του ΑΠΚΥ.

Παράλληλα, ως κύριο ερευνητικό ερώτημα καθορίζεται η μέτρηση του βαθμού εξοικείωσης των νεοεισερχόμενων φοιτητών του ΑΠΚΥ (πτυχιακό – μεταπτυχιακό επίπεδο σπουδών) στην αξιοποίηση των πληροφοριών μέσα από το πλήθος των διαθέσιμων «πηγών» και η στάθμιση-εξειδίκευση των απαιτούμενων ορθών πληροφοριακών πηγών ανά πρόγραμμα σπουδών.

Επιπρόσθετα, κύρια «ερευνητικά ερωτήματα», που χρίζουν διερεύνησης, είναι ο βαθμός επιμόρφωσης των φοιτητών σε θέματα πληροφοριακών πηγών, το επίπεδο προ-υπαρχουσών ικανοτήτων και δεξιοτήτων, η ανάδειξη της διάκρισης μεταξύ γενικής πληροφορίας από την ερευνητική πληροφοριακή πηγή και τέλος η παροχή εναλλακτικών μορφών επιμόρφωσης σε θέματα Πληροφοριακής Παιδείας.

Ειδικότερα, η προτεινόμενη έρευνα αποσκοπεί στην ανάδειξη της Πληροφοριακής Παιδείας (Information Literacy) ως μέρος των ευρύτερων, αλλά και ειδικών γνώσεων που αποκτούν οι φοιτητές στο πλαίσιο της φοίτησής τους ως διαχρονικό προσόν και για την επαγγελματική τους ενασχόληση.

Κεφάλαιο 2: Βιβλιογραφική Ανασκόπηση

Το φλέγον θέμα της πληροφοριακής παιδείας απασχολεί όλες τις ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες τόσο στον διεθνή όσο και στον ελληνικό χώρο, όπως παρατηρείται και από την βιβλιογραφική ανασκόπηση. Η Διεθνής βιβλιογραφία αναδεικνύει την απόλυτη ανάγκη οι βιβλιοθηκονόμοι να αποκτήσουν γνώσεις τόσο στην διδακτική, παιδαγωγική όσο και στον εκπαιδευτικό σχεδιασμό. Τα προγράμματα πληροφοριακής παιδείας αποδεικνύονται πολύ σημαντικά στην απόκτηση βασικών δεξιοτήτων προς τους χρήστες. Αυτό βεβαιώνεται από την εκτενής ανάλυση των πιο κάτω άρθρων και μελετών στην διεθνή και εγχώρια βιβλιογραφία.

Σύμφωνα με τους Junisbai B. et al (2016), πραγματοποιήθηκε έρευνα για να αξιολογηθεί το αντίκτυπο που υπάρχει στα προγράμματα αλλαγών και την ολοκλήρωση του βιβλιοθηκονομικού μαθήματος για την μετάδοση της πληροφοριακής παιδείας και τις δεξιότητες των προπτυχιακών φοιτητών σε αυτή (Interlibrary Literacy –IL). Η έρευνα αυτή κατέδειξε ότι οι βιβλιοθηκονόμοι παρέχουν στους φοιτητές μέτρια ποιότητα σε ακαδημαϊκές πληροφορίες. Το προσωπικό εξέφρασε την απογοήτευσή του σχετικά με την ικανότητα των φοιτητών να μπορέσουν να αναζητήσουν, να ανακτήσουν και παράλληλα να αξιολογήσουν δευτερογενείς έγκυρες πηγές. Πιο συγκεκριμένα, η έρευνα αυτή έχει σχεδιαστεί σε 44 μαθήματα για το πρώτο εξάμηνο σε προπτυχιακούς φοιτητές και διδάσκοντες από καθηγητές διαφόρων κλάδων. Υπήρξε συνεργασία μεταξύ διδασκόντων και βιβλιοθηκονόμων για το σχεδιασμό συγκεκριμένων δεξιοτήτων με βάση τους στόχους των μαθημάτων, την εμπειρία της σχολής και το επίπεδο άνεσης της πληροφοριακής παιδείας ώστε να επιτευχθεί η συνεργασία αυτή. Τα αποτελέσματα της έρευνας απέδειξαν ότι οι βιβλιοθηκονόμοι είναι αυτοί που μπορούν να βοηθήσουν τους φοιτητές στην «καλλιέργεια» της πληροφοριακής παιδαγωγικής υποστηρίζοντας την έρευνα, καθώς και τη διανομή πόρων σε βέλτιστες πρακτικές. Μέσα σε δύο χρόνια παρατηρήθηκε αύξηση του αριθμού των σεμιναρίων, τα οποία πραγματοποιήθηκαν από τους βιβλιοθηκονόμους σε συνεργασία πάντα με την βιβλιοθήκη. Παρατηρήθηκε επίσης ότι πλέον οι φοιτητές, σε συνεργασία με τους βιβλιοθηκονόμους, είναι σε θέση να εντοπίσουν και να αξιολογήσουν σωστά τις πληροφορίες που χρειάζονται για μια αποτελεσματικά δομημένη εργασία. (Junisbai B., Lowe S.M., Tagge N., 2016)

Περαιτέρω, η μελέτη αυτή τεκμηριώνει τις δεξιότητες που μπορεί να αποκτήσει κάποιος στην πληροφοριακή παιδεία σε πρωτοετείς φοιτητές ενός κολεγίου. Εξετάζεται παράλληλα, η σχέση μεταξύ δεξιοτήτων πληροφοριακής παιδείας των μαθητών και των ικανοτήτων στη γραφή τους καθώς επίσης και των συνολικών επιδόσεών τους στην τάξη. Τα σημαντικότερα ευρήματα της μελέτης αυτής εστιάζονται στις δεξιότητες της πληροφοριακής παιδείας, οι οποίες συσχετίζονται άκρως θετικά με τις βαθμολογίες των φοιτητών από τις εργασίες τους, αλλά και από την τελική τους βαθμολογία κατά την διδακτική τους πορεία. *“Η πληροφοριακή παιδεία αποδεικνύει ότι η κριτική σκέψη και η πνευματική σκέψη ανήκουν σε μια ανώτερη τάξης δεξιότητες που απαιτούνται από την ακαδημαϊκή και προσωπική ανάπτυξη για την επιτυχία”*. (Presseisen, B. (2001). σ. 187).

Εμβαθύνοντας, η πληροφοριακή παιδεία περιλαμβάνει την ικανότητα εντοπισμών πληροφοριών, αξιολόγηση και αποτελεσματική αξιοποίηση/χρήση. Η κριτική σκέψη, από την άλλη μεριά, περιλαμβάνει τη διαδικασία της εξερεύνησης και τις αξιολόγησης των ιδεών, προκειμένου να παρθεί μια απόφαση ή να σχηματιστεί γνώμη για ένα πρόβλημα. Σύμφωνα με δύο μελέτες που διεξάχθηκαν από τους βιβλιοθηκονόμους και προσωπικό του Oregon State University και Purdue University, ανεδείχθησαν ισχυρές συνδέσεις μεταξύ της πληροφοριακής παιδείας, της κριτικής σκέψης και της γραφής. Σκοπός ήταν οι φοιτητές να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν σωστά τα υπηρεσίες της βιβλιοθήκης και τις ικανότητες Πληροφοριακής Παιδείας. Τα αποτελέσματα της εν λόγω έρευνας κατέδειξαν ότι, οι δεξιότητες της Πληροφοριακής Παιδείας αποτελούν μέρος των δεξιοτήτων κριτικής σκέψης, όπου μπορούν να βοηθήσουν στην βελτίωση της σύνθεσης και της «ακαδημαϊκής γραφής» των μαθητών, ενώ προοδευτικά συμβάλλουν στην βελτίωση των δεξιοτήτων τους στην ευρύτερη ακαδημαϊκή επίδοση τους. Επιπλέον, επισημαίνεται ότι η σημερινή ακαδημαϊκή βιβλιοθήκη ως κέντρο μάθησης της Πανεπιστημιούπολης, διεξάγει έρευνα, διδασκαλία, διατήρηση και οργάνωση της πληροφορίας. Δυνητικά, η ακαδημαϊκή βιβλιοθήκη βοηθάει τους φοιτητές να αναπτύξουν μελλοντικές μεταβατικές δεξιότητες όπως είναι η κριτική σκέψη και η αποτελεσματική επικοινωνία, οι οποίες είναι αναγκαίες για την εκπαίδευση και τη σταδιοδρομία τους. Τέλος, επισημαίνεται πως η βιβλιοθήκη έχει γίνει αναπόσπαστο μέρος της μάθησης των μαθητών, της ανάπτυξης και της επιτυχίας. (Shao X., Purpur G., 2016)

Ομοίως, οι Yearwood και άλλοι (2015), επισημαίνουν και αυτοί με τη σειρά τους ότι η διδασκαλία ερευνητικών ικανοτήτων και πληροφοριακής παιδείας αποτελεί αναπόσπαστο μέρος μέσα από τον ρόλο του ακαδημαϊκού βιβλιοθηκονόμου. Οι βιβλιοθηκονόμοι μεταξύ τους έχουν συζητήσει για τις αποτελεσματικές μεθόδους διδασκαλίας σε φοιτητές πανεπιστημίου. Η έρευνα αυτή πραγματοποιήθηκε με σκοπό την σωστή ιεράρχηση θεσμικών διδασκαλίας και τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι το εκπαιδευτικό μοντέλο δίνει χρόνο στους βιβλιοθηκονόμους με τους φοιτητές, με σκοπό οι μελέτες τους να είναι πιο αποτελεσματικές. Στόχος της έρευνας ήταν να αξιολογήσει τις αντιλήψεις των βιβλιοθηκονόμων και την αποτελεσματικότητά τους σε διάφορα μοντέλα διδασκαλίας. Πολλοί βιβλιοθηκονόμοι έκριναν ότι η αποτελεσματική διδασκαλία εξαρτάται από τον χρόνο που πέρασαν με τους φοιτητές, την ετοιμότητα των φοιτητών και την ολοκλήρωση των προγραμμάτων σπουδών. (Yearwood S.L., Foasberg N.M., Rosenberg K.D., 2015)

Ενισχυτικά, με δημοσίευση του Νικητάκης Μ. (2007), στο 16^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών που έλαβε χώρα στην Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Πειραιά, επισημαίνεται ότι η αναζήτηση πληροφοριών γίνεται όλο και δυσκολότερη, αλλά μέσα από τους πολύτιμους μηχανισμούς πλοήγησης και αναζήτησης που προσφέρει η σύγχρονη τεχνολογία διευκολύνεται σε μεγάλο βαθμό ο χρήστης, με αποτέλεσμα να έρχεται πιο κοντά στην πληροφοριακή παιδεία. Η Πληροφοριακή Παιδεία στο σύνολό της προσφέρει ένα μεγάλο σύνολο δυνατοτήτων που οι χρήστες πρέπει να γνωρίζουν, για να εντοπίσουν και να αξιολογήσουν την πληροφορία αποτελεσματικά. Στο συγκεκριμένο σύγγραμμα γίνεται αναφορά στις διάφορες τεχνικές εκπαίδευσης (μελέτη περίπτωσης, καταγισμός ιδεών κτλ.), οι οποίες μπορούν εύκολα να χρησιμοποιηθούν από τους βιβλιοθηκονόμους κατά την διδασκαλία των προγραμμάτων πληροφοριακής παιδείας, τα οποία παρέχονται από τις βιβλιοθήκες. Προοδευτικά, ο Νικητάκης Μ. (2007), επικαλούμενος και την Διατύπωση της American Library Association, συνεχίζει και επισημαίνει ότι *«η Πληροφοριακή Παιδεία, ορίζεται ως «η κατανόηση και απόκτηση του συνόλου των δυνατοτήτων που επιτρέπουν σε ένα άτομο, να αναγνωρίζει τότε χρειάζεται κάποιες συγκεκριμένες πληροφορίες, καθώς επίσης και η ικανότητα να εντοπίζει, να αξιολογεί και να χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τις απαιτούμενες πληροφορίες».* (ALA, 2004)

Ως εκ τούτου και σύμφωνα πάντα με την Αμερικανική Ένωση Βιβλιοθηκών καταδεικνύονται τα βασικά βήματα για να σχεδιαστεί ένα πρόγραμμα πληροφοριακής παιδείας, τα οποία συγκεράζονται στα εξής:

1. Εκπαιδευτικοί σκοποί: πρέπει να καθοριστούν οι σαφείς σκοποί σύμφωνα με τις γνώσεις που πρέπει να μεταδώσουν οι εκπαιδευτές προς τους εκπαιδευόμενους, οι εκπαιδευόμενοι πρέπει να είναι σε θέση να γνωρίζουν τις ικανότητές τους, αλλά επίσης πρέπει να επισημανθούν τα τεχνολογικά δεδομένα, τα οποία θα δώσει το νέο περιβάλλον διαχείρισης της πληροφορίας.
2. Χαρακτηριστικά εκπαιδευομένων: πρέπει να αποτυπωθούν τα χαρακτηριστικά των υποψήφιων εκπαιδευομένων, όπως για παράδειγμα να είναι εξοικειωμένοι με τις τεχνολογικές υποδομές και την χρήση των ηλεκτρονικών υπολογιστών.
3. Βασικοί στόχοι διδακτικού προγράμματος: σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές για τον προγραμματισμό της οργάνωσης της διδασκαλίας.
4. Περιεχόμενο διδακτικού προγράμματος: σύμφωνα με την διδακτέα ύλη,
5. Τόπος και χώρος διδασκαλίας: πρέπει να είναι ειδικά διαμορφωμένοι με Η/Υ και τα κατάλληλα εποπτικά μέσα,
6. Χρονική διάρκεια και ωράριο διδασκαλίας μαθημάτων.

Τέλος, αναφέρεται χαρακτηριστικά ότι η Πληροφοριακή Παιδεία είναι αναπόσπαστο μέσο για την εκπαιδευτική διαδικασία όπου προσφέρει αποτελεσματικά στα εκπαιδευτικά προγράμματα.

Παρόμοια έρευνα πραγματοποιήθηκε και σε πρωτοετείς φοιτητές του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης για το ακαδημαϊκό εξάμηνο 2007-2008. Η εν λόγω έρευνα πραγματοποιήθηκε με την διεξαγωγή ερωτηματολογίου, το οποίο περιλάμβανε ερωτήσεις τόσο κλειστού, όσο και ανοικτού τύπου. Οι «κλειστού τύπου» ερωτήσεις περιλάμβαναν θεματολογία για την στρατηγική αναζήτησης, την αναγνώριση στις πηγές πληροφόρησης και τη σωστή χρήση της ανακτηθείσας πληροφορίας. Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι οι ανάγκες για εκπαίδευση των νεοεισερχόμενων φοιτητών του ΑΠΘ, θα αξιοποιούνται για εκπαίδευση και επιμόρφωση των χρηστών με στόχο τη διαμόρφωση της πολιτικής εκπαίδευσης των χρηστών της βιβλιοθήκης. Η βιβλιοθήκη περιλάμβανε σεμινάρια εκπαίδευσης, οδηγούς χρήσης των ηλεκτρονικών πηγών, οι οποίοι ήταν διαθέσιμοι και σε έντυπη και σε ηλεκτρονική μορφή, αλλά και προσωπική βοήθεια όταν οι χρήστες την χρειαζόνταν. Τα συγκεκριμένα σεμινάρια προσαρμόζονταν στις ανάγκες των φοιτητών με βάση το

επίπεδο των σπουδών τους, ενώ το περιεχόμενό τους αφορούσε κυρίως στην παρουσίαση εργαλείων αναζήτησης της βιβλιογραφίας καθώς και στην καλλιέργεια των δεξιοτήτων της Πληροφοριακής Παιδείας. Τέλος, τα ευρήματα της έρευνας υπέδειξαν ότι η πλειοψηφία των νεοεισερχόμενων φοιτητών του ΑΠΘ δεν ήταν σε θέση να διακρίνει τις βασικές έννοιες για μια εργασία, ενώ οι μισοί φοιτητές δεν ήταν σε θέση να χρησιμοποιήσουν την εντολή OR του λογικού τελεστή και να εντοπίσουν πληροφορίες μέσα από μια απλή μηχανή αναζήτησης, καθώς δεν ήταν ενημερωμένοι στο πώς να χρησιμοποιήσουν σωστά την ανακτώμενη πληροφορία.

Όπως αναφέρθηκε και στα πορίσματα των αποτελεσμάτων της όλης έρευνας στο ΑΠΘ, συμπερασματικά καταλήγουμε στο ότι οι φοιτητές δεν ήταν σωστά καταρτισμένοι όσο αφορά την δευτεροβάθμια εκπαίδευσή τους. Έτσι, μέσα από την παροχή της πληροφοριακής παιδείας από τους ειδικούς του κλάδου και μέσα από τα εκπαιδευτικά σεμινάρια θα τους δοθεί η σωστή κατεύθυνση για την ορθή χρήση της πληροφοριακής παιδείας, η οποία αποτελεί την βάση για την δια βίου μάθηση.

Παράλληλα, η Παγκόσμια Ομοσπονδία Βιβλιοθηκονομικών Ενώσεων - International Federation of Library Associations (IFLA) σε συνεργασία με τον Lau J. (2006), ετοίμασε σχετικό κείμενο/οδηγό που αφορά στις κατευθυντήριες οδηγίες για την Πληροφοριακή Παιδεία στην δια βίου μάθηση, το οποίο και αφορά κυρίως επαγγελματίες που ενδιαφέρονται να ξεκινήσουν το πρόγραμμα της Πληροφοριακής Παιδείας. Οι κατευθυντήριες οδηγίες βοηθούν αυτούς που ενδιαφέρονται, μέσω των εκπαιδευτικών σεμιναρίων, να καλύψουν τις πληροφοριακές τους ανάγκες. Αξιοσημείωτο, οι επαγγελματίες βιβλιοθηκονόμοι/επιστήμονες πληροφόρησης που θα μεταδώσουν την Πληροφοριακή Παιδεία, θα πρέπει να είναι σε θέση να διευκολύνουν τους χρήστες στις προσπάθειές τους για μετάδοση της πληροφοριακής επάρκειας (competencies).

Οι βιβλιοθηκονόμοι αποτελούν το τμήμα της κοινότητας μάθησης και ως ειδικοί στην διαχείριση της πληροφορίας, καλούνται να αναλάβουν ένα πολύ σημαντικό ρόλο στην διευκόλυνση της πληροφοριακής παιδείας επίσης και σε συνεργασία με την πανεπιστημιακή σχολή θα πρέπει να συμβάλουν ενεργά στις ερευνητικές δεξιότητες των σπουδαστών, με ιδιαίτερη έμφαση στην αναζήτηση για εμπλουτισμό ή την

ανάπτυξη δεξιοτήτων, γνώσεων και αξιών, που χρειάζονται να αποκτήσουν για την διαβίου μάθηση.

Η βιβλιοθήκη καλείται να δίνει ιδιαίτερη έμφαση στον εντοπισμό του υλικού της βιβλιοθήκης, όπου η πληροφοριακή παιδεία επικεντρώνεται σε πληροφοριακές στρατηγικές για να περιγραφεί η διαδικασία αναζήτησης πληροφοριών και η σωστή αξιοποίησή τους και οι φοιτητές να είναι σε θέση να εντοπίσουν και να αναπτύξουν την πληροφοριακή επάρκεια.

Σύμφωνα με τους βιβλιοθηκονόμους/αρχειονόμους της Κεντρικής Βιβλιοθήκης ΕΜΠ, υπερθεματίζεται το ότι στο χώρο των ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών η ανάγκη της πληροφοριακής παιδείας είναι απαραίτητη και η σωστή διαχείριση πηγών από εξειδικευμένο προσωπικό με τις απαραίτητες γνώσεις στην πληροφοριακή παιδεία. Το καταρτισμένο προσωπικό των βιβλιοθηκών είναι αυτό που θα καθοδηγήσει τους χρήστες ώστε να αξιοποιήσει όσο πιο δυνατό καλύτερα τις πηγές πληροφόρησης που θα ανακτήσει.

Ως εκ τούτου, η κεντρική βιβλιοθήκη του ΕΜΠ οργάνωσε ειδικά σεμινάρια σε πρωτοετείς φοιτητές με απώτερο σκοπό τη βελτίωση δεξιοτήτων σε ό,τι αφορά την έρευνα, αξιοποίηση ετερογενών πηγών πληροφόρησης. Παράλληλα, κατέληξε στο ότι επιβάλλεται η δημιουργία οδηγών (tutorials) για διάφορες βάσεις δεδομένων ούτως ώστε να καθίστανται περισσότερο κατανοητές αυτές οι υπηρεσίες προς τους άπειρους χρήστες. Για να επιτευχθούν οι στόχοι αυτοί αναπτύχθηκε ένα γραφείο υποστήριξης (Help-Desk) και πιο συγκεκριμένα μια Ηλεκτρονική Υπηρεσία για καλύτερη εξυπηρέτηση χρηστών, οι οποίοι θα έχουν την δυνατότητα να υποβάλλουν σχετικές απορίες με τις υπηρεσίες της βιβλιοθήκης με σκοπό την άμεση ανταπόκριση και επίλυση τους σε μικρό χρονικό διάστημα.

Τα σεμινάρια των πρωτοετών φοιτητών αφορούσαν αρχικά την περιήγηση στη βιβλιοθήκη για εξοικείωση με τους χώρους της βιβλιοθήκης και κατόπιν τη λήψη στοιχείων για τον τρόπο οργάνωσης της πληροφορίας του υλικού, ενώ τέλος οι φοιτητές ενημερώνονται για τους κανόνες που διέπουν τους κανόνες δανεισμού και τις λοιπές υποχρεώσεις που έχουν. Σημαντικό μέρος των σεμιναρίων εστιάστηκε στην αναζήτηση στον ηλεκτρονικό κατάλογο βιβλιοθήκης (OPAC), αναζήτηση στις βάσεις δεδομένων για ηλεκτρονικά περιοδικά και ηλεκτρονικά άρθρα και αναζήτηση σε ηλεκτρονικά βιβλία, εγκυκλοπαίδειες, λεξικά και άλλο υλικό που διαθέτει η

βιβλιοθήκη στην συλλογή της. Συνοψίζοντας, αναφέρεται πως τόσο η ώθηση των ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών, όσο και η διαρκής ανάγκη για συνεχή αναζήτηση πληροφοριών, που θα συστηματοποιήσουν την παροχή προγραμμάτων πληροφοριακής παιδείας, καθίσταται επιβεβλημένος ρόλος των Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών σήμερα.

Απόλυτης ομοιομορφίας άρθρο αποτελεί αυτό της κ. Μπρίντεζη Χ. (χ.χ), σύμφωνα με το οποίο η βιβλιοθήκη του Ιδρύματος Ευγενίδου ξεκίνησε δύο προγράμματα που αφορούν την πληροφοριακή παιδεία. Το ένα πρόγραμμα διεξάγεται σε συνεργασία με το Γραφείο Δικτυακής Εκπαιδευτικής Πύλης του ΥΠ.Ε.Π.Θ., το οποίο προσδοκά στην εκπαίδευση της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σχετικά με την πληροφοριακή παιδεία. Οι εκπαιδευτικοί είχαν την δυνατότητα της πρακτικής εφαρμογής όσων μαθαίνουν, με βάση ειδικά σχεδιασμένα σενάρια αναζήτησης. Το δεύτερο πρόγραμμα διεξάγεται σε συνεργασία με εκπαιδευτικούς και αφορά κυρίως μαθητές. Ο στόχος του δεύτερου σεμιναρίου ήταν η εξοικείωση των χρηστών με τρόπους αναζήτησης, επιλογής και αξιολόγησης πληροφοριών και η συλλογή υλικού για τις εργασίες που είχαν να διεξάγουν.

Τα αποτελέσματα της έρευνας αυτής και των δύο προγραμμάτων είχαν μεγάλη απήχηση ενδιαφέροντος από τους φοιτητές και εκπαιδευτικούς. Η βιβλιοθήκη του Ιδρύματος Ευγενίδου είναι σε θέση να βοηθήσει στην επίλυση τυχόν προβλημάτων που προκύπτουν στους φοιτητές, ώστε να διδαχθεί ορθά η πληροφοριακή παιδεία.

Η παρούσα διατριβή και σύμφωνα με την άνωθεν βιβλιογραφική ανασκόπηση, επιδιώκει να προχωρήσει ένα βήμα περαιτέρω, για να αναδείξει την πληροφοριακή παιδεία στους νεοεισερχόμενους φοιτητές του ΑΠΚΥ. Αδιαμφισβήτητα, η πληροφοριακή παιδεία προσφέρει σημαντικά εφόδια, που ξεπερνούν την απλή χρήση των πηγών και αποτελούν σημαντικό συστατικό της δια βίου παιδείας στην εποχή της πληροφορίας, ένα πρώτο βήμα για την επίτευξη των εκπαιδευτικών στόχων. Από τις έρευνες που έχουν διεξαχθεί αποδεικνύεται ότι οι βιβλιοθήκες χρειάζονται ειδικό καταρτισμένο προσωπικό και επαγγελματίες που συμβάλουν στην ελεύθερη διακίνηση της πληροφορίας και στην ανάπτυξη και προώθηση της πληροφοριακής παιδείας και της δια βίου μάθησης. Οι επαγγελματίες βιβλιοθηκονόμοι – επιστήμονες της πληροφορίας έχουν αναπτύξει καινοτόμες ικανότητες με σκοπό να ανταποκριθούν στις αυξανόμενες ανάγκες των χρηστών τους. Στόχος τους είναι να διαδραματίσουν ενεργό ρόλο στην εκπαιδευτική διαδικασία και να συμβάλουν όσο το δυνατό περισσότερο στον πληροφοριακό πολιτισμό. Η συγκεκριμένη εργασία θα συνεισφέρει στην

βιβλιογραφία, γιατί θα αποτελέσει τη μέτρηση «αδυναμιών» των νεοεισερχόμενων φοιτητών του ΑΠΚΥ στην αξιοποίηση των ηλεκτρονικών πηγών που η βιβλιοθήκη του οργανισμού παρέχει στο πλαίσιο της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Κυρίως, όμως, αναδεικνύεται η ανάγκη για υποκίνηση τόσων των διδασκόντων, όσο και των νεοεισερχόμενων φοιτητών στην συμμετοχή τους στα υπό δημιουργία επιμορφωτικά online σεμινάρια ανάκτησης πληροφοριακών δεξιοτήτων που δυνητικά προσφέρει η βιβλιοθήκη του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου.

Κεφάλαιο 3: Θεωρητικό Υπόβαθρο

3.1 Ορισμός Πληροφοριακής Παιδείας

Οι ορισμοί που διέπουν τον ορισμό της πληροφοριακής παιδείας ποικίλουν. Μερικοί από αυτούς παρατίθενται πιο κάτω.

Πληροφοριακή παιδεία προσδιορίζει την ανάγκη για την πληροφορία και είναι σε θέση να συλλέξει, να οργανώσει, να αξιολογήσει και να χρησιμοποιήσει την πληροφορία για να προσφερθεί στον χρήστη καθώς και να διαμορφώσει την βάση για μια διαχρονική μάθηση. Η βιβλιοθήκη λειτουργεί σαν καταπέλτης στον όρο της πληροφοριακής παιδείας μιας και η βιβλιοθήκη είναι σε θέση να αναγνωρίσει τις ανάγκες των χρηστών της, να αναζητήσει τις κατάλληλες πληροφορίες για να μπορέσει να τους τις προσφέρει. Η βιβλιοθήκη είναι σε θέση να καλύψει την πληροφοριακή παιδεία όπως στο να προσφέρει στους χρήστες την ευκολία για αναζήτηση και ανάκτηση των πληροφοριών που χρειάζονται.

Επιπρόσθετα, η πληροφοριακή παιδεία επιτρέπει στους χρήστες που αναζητούν μια πληροφορία να κατανοήσουν από ποιον παράγεται η πληροφορία, για ποιο σκοπό παράγεται η πληροφορία και με τι μέσα παράγεται η πληροφορία. Η κυριότερη σκοπιμότητα της πληροφοριακής παιδείας είναι η ανάγκη της πληροφόρησης, η οποία διαμορφώνει τις απαιτήσεις του πληροφοριακού γραμματισμού των χρηστών.

Ο όρος της πληροφοριακής παιδείας αρχικά χρησιμοποιήθηκε από τον πρόεδρο της Information Industry Association Zurkowski Paul το 1974, σε μια πρόταση που υποβλήθηκε στην εθνική επιτροπή για τις βιβλιοθήκες και την επιστήμη της πληροφόρησης. Ο Zurkowski Paul χαρακτηριστικά αναφέρει ότι «οι άνθρωποι που έχουν εκπαιδευτεί στη χρήση πληροφοριακών πηγών στην εργασία τους μπορούν να ονομαστούν πληροφοριακά εγγράμματοι (Information literates). Έχουν μάθει τεχνικές και δεξιότητες χρήσης μιας μεγάλης ποικιλίας εργαλείων πληροφόρησης καθώς και πρωτογενών πηγών για να διαμορφώνουν «πληροφοριακές λύσεις» στα προβλήματά τους». (Zurkowski P.,1974)

Η Breivik (1999) επεκτείνει τον ορισμό της πληροφοριακής παιδείας και προτείνει ότι θα πρέπει να αποκτήσουν οι χρήστες ικανότητες, ώστε να είναι σε θέση να αποκτήσουν ικανότητες για να εκπονούν μια ανεξάρτητη επιστημονική έρευνα και να συμβάλλουν

στην κοινωνία με πολιτιστικές και ηθικές αξίες που διαμορφώνονται από διδάσκοντες και βιβλιοθηκονόμους.

Επιπρόσθετα, η Association of Collage and Research Libraries (ACRL), καλεί τις δεξιότητες που απαιτούνται για τον εντοπισμό, ανάλυση και χρήση της πληροφορίας. (ACRL, 2000)

Ο ορισμός της πληροφοριακής παιδείας συσχετίζεται με ορισμούς όπως είναι:

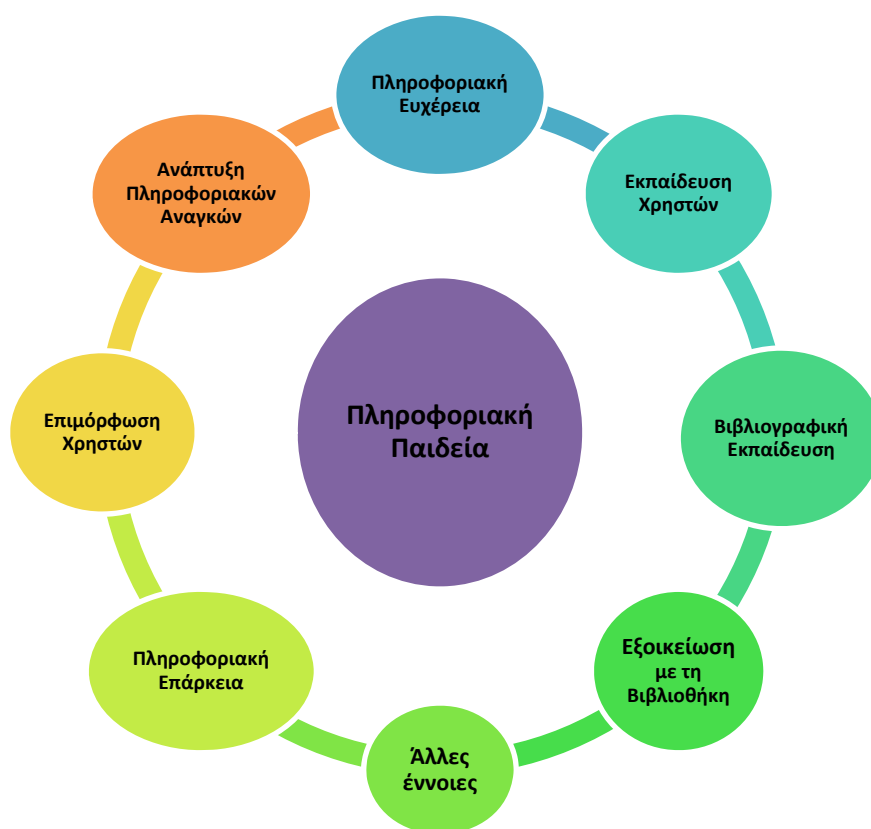
- πληροφοριακή ευχέρεια που έχει να κάνει με την κατοχή της πληροφοριακής επάρκειας,
- εκπαίδευση χρηστών όπου οι χρήστες έχουν πρόσβαση στις πληροφορίες,
- εκπαίδευση βιβλιοθήκης με κύρια εστίαση στις βιβλιοθήκες,
- βιβλιογραφική εκπαίδευση καλείται η εκπαίδευση των χρηστών για το πώς θα ανακτηθούν και θα αναζητηθούν οι πληροφορίες,
- πληροφοριακή επάρκεια είναι οι σύνθετες δεξιότητες και οι στόχοι της πληροφοριακής παιδείας,
- ανάπτυξη πληροφοριακών δεξιοτήτων.

Παρόμοιας ομοιομορφίας ορισμός έχει θεσπιστεί και από τους Johnston & Webber (2003), οι οποίοι υποστηρίζουν ότι η πληροφοριακή παιδεία είναι η πληροφοριακή συμπεριφορά που έχει στόχο την απόκτηση της πληροφορίας, την αναγνώριση και τη χρήση της πληροφορίας.

Το 2004 το Chartered Institute of Library and Information Professionals ορίζει την πληροφοριακή παιδεία ως την αναγκαιότητα απόκτησης της πληροφορίας και πως αυτή αξιολογείται, πως χρησιμοποιείται και πως μεταδίδεται με σωστό τρόπο.

Σύμφωνα με την διακήρυξη της Αλεξάνδρειας, η UNESCO και η IFLA ορίζουν την πληροφοριακή παιδεία ως το σύνολο των δεξιοτήτων αναγνώρισης των πληροφοριακών αναγκών, τον εντοπισμό, αξιολόγηση, χρήση και δημιουργία των πληροφοριών μέσα σε πολιτιστικά και κοινωνικά πλαίσια. (The Alexandria Proclamation on Information Literacy and Lifelong Learning, 2005)

Αναλυτικά υπό μορφή διαγραμματικής απεικόνισής η εννοιολογική εικόνα της Πληροφοριακής Παιδείας.

Σχήμα 1: Η έννοια της Πληροφοριακής Παιδείας

3.2 Διεθνής Πρότυπα

Σύμφωνα με τα πρότυπα της IFLA για την πληροφοριακή παιδεία όσο αφορά τους επιτυχημένους χρήστες περιλαμβάνονται τρία βασικά χαρακτηριστικά, πρόσβαση, αξιολόγηση και χρήση της πληροφορίας.

Α. **Πρόσβαση:** Αποτελεσματική και αποδοτική πρόσβαση στην πληροφορία:

1. Ορισμός πληροφοριακής ανάγκης:

- Ορίζει και αναγνωρίζει την ανάγκη για πληροφορίες
- Αποφασίζει να κάνει κάτι για να εντοπίσει τις πληροφορίες
- Εκφράζει και ορίζει την πληροφοριακή ανάγκη
- Ξενικά η διαδικασία αναζήτησης.

2. Εντοπισμός πληροφοριών:

- Εντοπισμός και αξιολόγηση πιθανών πηγών πληροφοριών
- Ανάπτυξη στρατηγικής αναζήτησης
- Εξασφάλιση πρόσβασης σε επιλεγμένες πληροφοριακές πηγές
- Επιλογή και ανάκτηση των πληροφοριών

B. Αξιολόγηση: Αξιολόγηση της πληροφορίας με κριτικό πνεύμα και επάρκεια:

1. Αξιολόγηση πληροφοριών:

- Ανάλυση και εξέταση πληροφοριών
- Γενίκευση και ερμηνεία πληροφοριών
- Επιλογή και σύνθεση πληροφοριών
- Αξιολόγηση ακρίβειας και η σχετικότητα πληροφοριών που έχουν ανακτηθεί

2. Οργάνωση της πληροφορίας:

- Τακτοποίηση και ταξινόμηση σε κατηγορίες πληροφοριών
- Ομαδοποίηση και οργάνωση των ανακτημένων πληροφοριών
- Απόφαση για την δυνητικά καλύτερη και αξιόπιστη πληροφορία

Γ. Χρήση: Εφαρμόζει και χρησιμοποιεί τις πληροφορίες με ακρίβεια και αποτελεσματικότητα:

1. Χρήση πληροφοριών:

- Βρίσκει νέους τρόπους μετάδοσης, παρουσίασης και χρησιμοποίηση των πληροφοριών
- Χρήση των ανακτηθεισών πληροφοριών
- Εσωτερικεύονται οι πληροφορίες ως προσωπική γνώση
- Παρουσίαση πληροφοριών

2. Διακίνηση και ηθική χρήση πληροφοριών:

- Αντίληψη της ηθικής χρήσης πληροφοριών
- Σεβασμός της νομικής χρήσης των πληροφοριών

- Μετάδοση/διακίνηση των πληροφοριών στην πνευματική ιδιοκτησία
- Χρησιμοποίηση των σχετικών προτύπων βιβλιογραφικών αναφορών.

3.3 Πληροφοριακός Γραμματισμός

Πληροφοριακός γραμματισμός καλούνται οι γνώσεις και οι δεξιότητες, οι οποίες αποτελούν σημαντικό μέρος ώστε γίνουν κατανοητές οι τεχνολογίες της πληροφορίας και της επικοινωνίας παράλληλα, συμπεριλαμβανομένου του υλικού, του λογισμικού, των συστημάτων, των δικτύων και όλα τα άλλα συστατικά που αποτελούν τα υπολογιστικά και τα τηλεπικοινωνιακά συστήματα. (Lau, 2006)

Επιπλέον πληροφοριακό γραμματισμό καλούνται και η αγωγή των μέσων, όπου η γνώση και οι δεξιότητες είναι απαραίτητες για να κατανοήσει κανείς όλα τα μέσα και τα μορφότυπα, όπου δεδομένα, πληροφορίες και γνώση δημιουργούνται, αποθηκεύονται, μεταδίδονται και παρουσιάζονται. Η παρουσίαση των δεδομένων αυτών μπορεί να είναι σε διάφορες μορφές όπως, εφημερίδες, περιοδικά δημοσιεύματα, ραδιόφωνο, τηλεοπτικές αναμεταδόσεις, Cd-Roms, DVDs, κινητά τηλέφωνα, κείμενα σε μορφή PDFs, και φωτογραφικό υλικό και εικόνες.

3.4 Μοντέλα Πληροφοριακού Γραμματισμού

Τα μοντέλα του πληροφοριακού γραμματισμού είναι αυτά που συνεισφέρουν τον ορισμό των βημάτων που πρέπει να ακολουθηθούν από μια διαδικασία πληροφοριακού γραμματισμού. Με την χρήση ενός από τα μοντέλα του γραμμικού προγραμματισμού ένας βιβλιοθηκονόμος ή ένας καθηγητής μπορεί να εξηγήσει και να διδάξει την διαδικασία της έρευνας και να βοηθήσει στον εντοπισμό τυχόν προβλημάτων που μπορεί να προκύψουν αλλά και προβληματισμοί που ενδέχεται να έχει ένας φοιτητής, ένας καθηγητής ή κάποιος ερευνητής ή οποιοσδήποτε χρειαστεί βοήθεια για εντοπισμό πληροφορίας. Ορισμένα από αυτά τα μοντέλα είναι τα ακόλουθα.

3.4.1 Μοντέλο CILIP Information Literacy model (Chartered Institute of Library and Information Professionals)

Αποτελείται από 8 ικανότητες που μπορεί να χρειαστεί ένας άνθρωπος για να θεωρηθεί πληροφοριακός εγγράμματος. Οι ικανότητες αυτές είναι οι εξής:

- Ανάγκη για πληροφορία.
- Διαθέσιμες πηγές.
- Μέθοδοι εντοπισμού πληροφοριών.
- Ανάγκη αξιολόγησης αποτελεσμάτων.
- Χρήση και εκμετάλλευση αποτελεσμάτων.
- Ηθική και ευθύνη της χρήσης.
- Διαμοιρασμός και κοινοποίηση των ευρημάτων.
- Διαχείριση ευρημάτων.

3.4.2 Μοντέλο Big6 (Big Six Skills)

Το εν λόγω μοντέλο αναπτύχθηκε από τους Mike Eisenberg και Bob Berkowitz και θεωρείται το πιο ευρέως γνωστό μοντέλο για την διδασκαλία δεξιοτήτων πληροφόρησης και τεχνολογίας. Το συγκεκριμένο μοντέλο παρουσιάζει πώς οι άνθρωποι ανεξαρτήτου ηλικίας μπορούν να λύσουν ένα πρόβλημα πληροφόρησης. Το συγκεκριμένο μοντέλο αποτελείται από τα εξής στάδια:

- Ορισμός εργασίας/έργου
 - Ορισμός και κατανόηση πληροφοριακού προβλήματος
 - Εντοπισμός απαιτούμενων πληροφοριών (Ποιο είναι το πρόβλημα; Ποια είναι τα θέματα που πρέπει να απαντηθούν; Τι πληροφορίες χρειάζονται;)
- Στρατηγικές αναζήτησης πληροφοριών
 - Προσδιορισμός πιθανών πηγών
 - Επιλογή των καλύτερων πηγών
- Τοποθεσία και πρόσβαση
 - Εντοπισμός πηγών (νοητικά και απτά)
 - Εντοπισμός πληροφοριών μέσα από τις πηγές

- Χρήση της πληροφορίας
 - Αλληλεπίδραση (π.χ. διάβασε, άκου, βλέπε, άγγιξε)
 - Εξαγωγή σχετικών πληροφοριών

- Σύνθεση
 - Οργάνωση πηγών
 - Παρουσίαση πληροφοριών με συνάφεια

- Αξιολόγηση
 - Αποτελεσματικότητα
 - Αποδοτικότητα

3.4.3 PLUS Information Skills Model

Το συγκεκριμένο μοντέλο αναπτύχθηκε από τον James Herrin και στόχος του είναι να παρέχει στους φοιτητές ένα εργαλείο που θα βοηθήσει ώστε να βελτιωθεί η μάθησή τους, καθιστώντας τους πληροφοριακά εγγράμματους. Οι δεξιότητες του μοντέλου αυτού περιλαμβάνουν συγκεκριμένα δεδομένα ανάλογα με τον σκοπό, την τοποθεσία, την χρήση και την αυτό-αξιολόγηση. Θα αναλυθούν οι παράμετροι αυτοί ακολούθως.

Σκοπός του μοντέλου είναι οι γνωστικές δεξιότητες στον εντοπισμό γνώσης και οι νοητικές δεξιότητες όπως ο καταγιγισμός ιδεών αλλά και οι δεξιότητες στον εντοπισμό πηγών πληροφόρησης.

Η τοποθεσία του μοντέλου αφορά στις τοπικές δεξιότητες όπως είναι η ικανότητα του εντοπισμού πληροφοριών σε καταλόγους βιβλιοθηκών, σε βιβλία, σε online πηγές πληροφόρησης και άλλα. Επίσης, δεξιότητες επιλογής που αφορούν την αξιολόγηση της συνάφειας των πληροφοριακών πόρων και δεξιότητες πληροφορικής στη χρήση των ηλεκτρονικών πηγών, όπως είναι το διαδίκτυο.

Η χρήση του μοντέλου αφορά στις δεξιότητες αναγνώρισης, όπως είναι η ικανότητα κάποιου να μπορεί να διαβάζει γρήγορα τις πηγές πληροφόρησης για να εντοπίσει αυτές που πραγματικά χρειάζεται. Επίσης δια-δραστικές δεξιότητες στην ικανότητα να κατανοήσει κάποιος τι έχει διαβάσει και να συσχετίσει όλα τα πιο πάνω με τις υπάρχουσες γνώσεις που ήδη έχει. Οι επιλεκτικές δεξιότητες να επιλεχθούν οι

κατάλληλες πληροφορίες και να απορρίψει ορισμένες πληροφορίες με σκοπό να αποσαφηνιστεί η χρήση της πηγής πληροφόρησης. Η ικανότητα να αξιολογεί κάποιος πληροφορίες και ιδέες σε σχέση με πτυχές όπως το νόημα και το βάρος των πληροφοριών, τον συγγραφέα και κάθε πιθανή μεροληψία σε κάποιο μέρος του κειμένου. Παρέχει δεξιότητες καταγραφής με την ικανότητα να πάρει σημειώσεις με συστηματικό τρόπο που συσχετίζεται με την κατανόηση και το σκοπό. Περαιτέρω είναι η ικανότητα να έρθει σε επαφή με σχετικές ιδέες, γεγονότα και πληροφορίες σχετικές με ένα θέμα και η συσχέτισή τους με υπάρχουσες γνώσεις, οι δεξιότητες γραφής και παρουσίασης ενός δοκιμίου ή μιας αναφοράς με σωστό και δομημένο τρόπο σύμφωνα με τις ανακτηθείσες πληροφορίες.

Τέλος, σχετικά με την αυτό-αξιολόγηση, αυτή αφορά την ικανότητα ελέγχου των διαδικασιών που εμπλέκονται στην ανάθεση της εργασίας και τον εντοπισμό βελτίωσης στη διαδικασία αποτελεσματικής χρήσης πληροφοριακών πηγών.

3.4.4 Seven Faces of Information Literacy

Το συγκεκριμένο μοντέλο αναφέρεται ότι αποτελεί τα 7 πρόσωπα του πληροφοριακού προγραμματισμού, το οποίο αναπτύχθηκε από την Christine Bruce και μέσα από τις 7 κατηγορίες που το διέπουν παρουσιάζονται χαρακτηριστικά με τα οποία ένας άνθρωπος μπορεί να γίνει πληροφοριακά εγγράμματος. Παρακάτω αναλύονται οι 7 κατηγορίες που διέπουν το συγκεκριμένο μοντέλο.

Κατηγορία 1^η: Ιδέα της τεχνολογίας των πληροφοριών όπου πληροφοριακή παιδεία εννοείται η χρήση της τεχνολογίας των πληροφοριών για τους σκοπούς της ανάκτησης πληροφοριών και της επικοινωνίας.

Κατηγορία 2^η: Ιδέα των πηγών πληροφόρησης που η πληροφοριακή παιδεία βασίζεται στην εύρεση πληροφοριών που υπάρχουν σε πηγές πληροφόρησης.

Κατηγορία 3^η: Ιδέα της πληροφοριακής διαδικασίας, η οποία αφορά στην εκτέλεση μιας διαδικασίας.

Κατηγορία 4^η: Ιδέα του πληροφοριακού ελέγχου, η οποία αφορά στον έλεγχο πληροφοριών.

Κατηγορία 5^η: Ιδέα της κατασκευής γνώσης που αφορά στην δημιουργία μιας προσωπικής βάσης γνώσεων σε μια νέα θεματική ενότητα ενδιαφέροντος.

Κατηγορία 6^η: Ιδέα επέκτασης της γνώσης, όπου εννοείται η εργασία με την γνώση και τις προσωπικές απόψεις που υιοθετήθηκαν με τέτοιο τρόπο ώστε να αποκτηθούν νέες γνώσεις.

Κατηγορία 7^η: Ιδέα της σοφίας, όπου εννοείται η χρήση πληροφοριών με σύνεση προς όφελος των άλλων.

3.5 Πρότυπα Πληροφοριακού Γραμματισμού

Τα πανεπιστήμια, οι επιστήμονες, καθηγητές κτλ., έχουν δημιουργήσει πρότυπα πληροφοριακού γραμματισμού τα οποία χρησιμοποιούνται ως μέσο αξιολόγησης του ατόμου κατά πόσο πληροφοριακά εγγράμματος είναι.

Σύμφωνα με το βιβλίο της Αμερικάνικης Ένωσης Σχολικών Βιβλιοθηκονόμων και του Συλλόγου Εκπαιδευτικών Επικοινωνιών και Τεχνολογίας, που δημοσιεύτηκε το 1998 με τίτλο "Information Literacy Standards for Student Learning" καταγράφονται 9 πρότυπα, τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν από βιβλιοθηκονόμους και καθηγητές με σκοπό να περιγράψουν με αποτελεσματικότητα οι πληροφοριακά εγγράμματοι φοιτητές.

Το πρώτο πρότυπο αφορά τους φοιτητές, οι οποίοι είναι πληροφοριακά εγγράμματοι και εκτιμούν την πληροφορία αποτελεσματικά και αποδοτικά. Το δεύτερο πρότυπο σχετίζεται με τους πληροφοριακά εγγράμματους φοιτητές, οι οποίοι αξιολογούν την πληροφορία με σωστή κριτική σκέψη. Το τρίτο πρότυπο αφορά τους φοιτητές που χρησιμοποιούν την πληροφορία με ακρίβεια. Το τέταρτο πρότυπο συνδέεται με τους φοιτητές, οι οποίοι είναι πληροφοριακά εγγράμματοι και είναι σε θέση να αναζητήσουν πληροφορίες σχετικά μετά προσωπικά τους ενδιαφέροντα. Το πέμπτο πρότυπο συσχετίζεται με τους πληροφοριακά εγγράμματους φοιτητές, οι οποίοι εκτιμούν την λογοτεχνία και άλλες δημιουργικές εκφράσεις της πληροφορίας. Το έκτο πρότυπο έχει σχέση με τους ανεξάρτητους φοιτητές, που αγωνίζονται για την αριστεία όσο αφορά την αναζήτηση πληροφοριών και την παραγωγή της γνώσης. Το έβδομο πρότυπο συμβάλει θετικά στην μάθηση και στην κοινωνία και θεωρείται πληροφοριακά εγγράμματος κάποιος ο οποίος μπορεί να αναγνωρίζει την σημασία των πληροφοριών. Το όγδοο πρότυπο συμβάλει θετικά και εξασκεί την ηθική συμπεριφορά όσο αφορά την πληροφορία και την τεχνολογία πληροφοριών. Τέλος, το ένατο πρότυπο συμμετέχει αποτελεσματικά σε γκρουπ, ώστε να αναζητεί και να παράγει γνώση.

Σύμφωνα με την Ένωση Ακαδημαϊκών και Ερευνητικών βιβλιοθηκών (ACRL-Association of Collage and Research Libraries) που δημοσίευσε το 2000 αναφέρονται 5 πρότυπα και διάφοροι δείκτες απόδοσης, που αφορούν την πληροφοριακή παιδεία. Τα πέντε πρότυπα που αφορούν τους πληροφοριακά εγγράμματους φοιτητές αναλύονται ως εξής:

1^ο πρότυπο: καθορίζει την φύση και την έκταση των πληροφοριών που απαιτούνται,

2^ο πρότυπο: αξιολογεί την απαιτούμενη πληροφόρηση αποτελεσματικά,

3^ο πρότυπο: αποτιμά την πληροφορίες και τις πηγές σύμφωνα με την κριτική σκέψη και παράλληλα ενσωματώνει την επιλεγμένη πληροφορία με βάση τις γνώσεις και τις αξίες του φοιτητή,

4^ο πρότυπο: χρησιμοποιεί ο φοιτητής αποτελεσματικά την πληροφορία για να εξυπηρετήσει ένα συγκεκριμένο σκοπό,

5^ο πρότυπο: ο φοιτητής κατανοεί τα οικονομικά, κοινωνικά και νομικά θέματα που περιβάλλουν την χρήση της πληροφόρησης και χρησιμοποιεί αυτή την πληροφορία ηθικά αλλά και νομικά.

3.6 Χαρακτηριστικά πληροφοριακού εγγράμματος ατόμου

Το βασικό χαρακτηριστικό ενός εγγράμματος ατόμου είναι η κριτική σκέψη, δηλαδή να είναι σε θέση να γνωρίσει τις κατάλληλες στρατηγικές που βοηθούν στον εντοπισμό της πληροφορίας, να είναι σε θέση να οργανώσει, να επικοινωνήσει, να μεταφράσει και αιτιολογήσει και τέλος να συνθέσει την πληροφορία σε όλα τις τα στάδια. Ο χρήστης θα πρέπει να είναι σε θέση να χρησιμοποιεί την φαντασία του για να μπορεί να δημιουργήσει νέες εναλλακτικές και προοπτικές.

Επιπλέον χαρακτηριστικό ενός εγγράμματος ατόμου είναι να είναι σε θέση το άτομο να επιλύσει προβλήματα που τυχόν του προκύψουν, να είναι σε θέση να επικοινωνεί αποτελεσματικά, να εξοικειωθεί με την χρήση της βιβλιοθήκης, να αποκτά μια ολοκληρωμένη γνώση της τεχνολογίας, των ψηφιακών μέσων και των ηλεκτρονικών υπολογιστών.

3.7 Σπουδαιότητα του πληροφοριακού γραμματισμού

Είναι αδιαμφισβήτητο το γεγονός ότι ο πληροφοριακός γραμματισμός είναι εξαιρετικά σημαντικός στην κοινωνία της πληροφορίας. Μέσα από τον πληροφοριακό γραμματισμό ο χρήστης είναι σε θέση να αποκτήσει δεξιότητες και ικανότητες, με τις οποίες μπορεί να επεξεργαστεί και να χρησιμοποιήσει με τον ιδανικότερο τρόπο τις πληροφορίες. Ο πληροφοριακός γραμματισμός επιτρέπει στον χρήστη να κρίνει μέσα από τον καταγισμό των πληροφοριών που βρίσκει, να εντοπίσει και να αξιολογήσει την τεχνολογία και μέσα από τα εργαλεία που διαθέτει να εκμεταλλευτεί τις πληροφορίες αυτές σωστά. Ο χρήστης είναι σε θέση να ελέγξει και να επεξεργαστεί τις έγκυρες πληροφορίες.

Τέλος ο πληροφοριακός γραμματισμός συμβάλλει στην διάδοση της πληροφορίας από τον χρήστη αλλά πρέπει να είναι σε θέση να προσδιορίσει την πληροφοριακή του ανάγκη.

3.8 Πληροφοριακή παιδεία στην εκπαίδευση (πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια)

Καθώς η τεχνολογία καταβάλλει όλο και περισσότερο τον χώρο ευρύτερα, οι μαθητές δεν διαθέτουν τις απαραίτητες δεξιότητες για να είναι σε θέση να επιλέξουν και να αξιολογήσουν σωστά τις πηγές πληροφόρησης που έχουν εντοπίσει. Η πληροφοριακή παιδεία όμως δεν υφίσταται μόνη της ως μάθημα στα σχολεία. Για να θεωρηθεί κάποιος πληροφοριακά εγγράμματος, θα πρέπει να γίνει αυτό μέσα από άλλα μαθήματα που έχουν να κάνουν με την πληροφορική και την επικοινωνία γενικότερα. Η πληροφοριακή παιδεία στα σχολεία καθοδηγείται από τους καθηγητές ανάλογα με την θεματολογία την οποία διδάσκονται. Ο σχολικός βιβλιοθηκονόμος έχει το ρόλο του μεσάζοντα αλλά και του βοηθού των δασκάλων, ενώ σε άλλες περιπτώσεις η διδασκαλία της πληροφοριακής παιδείας αποτελεί ευθύνη εξολοκλήρου του σχολικού βιβλιοθηκονόμου.

Οι τρόποι με τους οποίους μπορεί να μεταδοθεί η πληροφοριακή παιδεία ποικίλουν. Οι μαθητές μπορούν να αποκτήσουν ικανότητες μέσα από τις εργασίες και την έρευνα, με τις οποίες μπαίνουν σε μια διαδικασία στην οποία εξασκούν τις ικανότητές τους και αποκτούν δεξιότητες. Τα πλεονεκτήματα από την διδασκαλία της πληροφοριακής παιδείας είναι αρχικά η εξάσκηση στη γραφή και ανάγνωση, οι οποίες βασίζονται στις

εργασίες. Οι μαθητές αποκτούν δεξιότητες που αφορούν στην σωστή αναζήτηση και αξιολόγηση των πηγών και μέσα από την γραφή οι φοιτητές εξελίσσονται με αποτελεσματικό τρόπο στην σωστή παρουσίαση των αποτελεσμάτων. Άλλο πλεονέκτημα είναι οι δεξιότητες της έρευνας και τις κριτικής ανάλυσης που προσφέρονται από την πληροφοριακή παιδεία.

Οι ικανότητες που αποκτώνται είναι η ικανότητες των ανεξάρτητων μαθητών να αναζητήσουν, να αξιολογήσουν και να χρησιμοποιήσουν την πληροφορία σωστά ,που είναι απαραίτητη για την δια βίου μάθηση. Επιπλέον πλεονέκτημα είναι η ικανότητα για μελλοντική ανάπτυξη, μιας και στο μέλλον η σωστή λήψη αποφάσεων προϋποθέτει την ακριβής αξιολόγηση και χρήση των διαθέσιμων πληροφοριών.

Μέσα από τον ψηφιακό γραμματισμό και την ασφάλεια ο εγγράμματος άνθρωπος δύναται να αξιολογεί και να εντοπίζει την χρήσιμη πληροφορία. Οι μαθητές αποκτούν γνώσεις για τα ψηφιακά μέσα και το διαδίκτυο, αλλά και για το πώς να προστατευτούν από κινδύνους και παραπληροφόρηση. Η πληροφοριακή παιδεία δίνει την δυνατότητα στους μαθητές να αποφύγουν την λογοκλοπή και παράλληλα να παρατεθούν σωστά οι μνείες ευθύνες.

3.9 Ανώτατη εκπαίδευση

Πολλοί από τους πρωτοετείς φοιτητές κατά την εισαγωγή τους στα πανεπιστήμια, δεν διαθέτουν τις απαιτούμενες γνώσεις για να πραγματοποιήσουν μια ουσιαστική έρευνα και πιο συγκεκριμένα να αναζητήσουν αποτελεσματικά τις πληροφορίες που χρειάζονται, να τις αξιολογήσουν σωστά, να τις συνθέσουν και να αναδείξουν σωστά τις πηγές. Σκοπός της ανώτατης εκπαίδευσης είναι να παρέχει στον φοιτητή την ικανότητα να αναζητήσει πληροφορίες, να χρησιμοποιήσει σωστά την πληροφόρηση και να συμμορφωθεί σε ακαδημαϊκά πρότυπα. Επίσης, σημαντικό είναι αυτές οι πληροφορίες να παρατίθενται σωστά μέσα από τις βιβλιογραφικές παραπομπές, την αποφυγή της λογοκλοπής και την αξιολόγηση των πληροφοριών.

Αξίζει να σημειωθεί και η διαφορετικότητα των φοιτητών της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, όπου για κάθε θεματολογία υπάρχει και η αντίστοιχη διαφορετική προσέγγιση. Για παράδειγμα, ένας φοιτητής της Πληροφορικής χρήζει διαφορετική πληροφοριακή παιδεία σε σχέση με ένα φοιτητή της που φοιτά σε πρόγραμμα σπουδών των ανθρωπιστικών επιστημών. Για αυτό υπάρχουν στις βιβλιοθήκες οι θεματικοί

βιβλιοθηκονόμοι (subject librarians), οι οποίοι διαθέτουν καλύτερα τις πηγές για κάθε επιστήμη.

Όμοιας θεματικής ποικιλομορφίας είναι και το επίπεδο των σπουδαστών. Ένας πρωτοετής φοιτητής έχει διαφορετικές ανάγκες εκπαίδευσης σε σχέση με ένα φοιτητή που ήδη έχει την τριτοβάθμια/ακαδημαϊκή εκπαίδευση και επιδιώκει κάτι περισσότερο.

3.10 Κριτική Σκέψη

Αν οι βιβλιοθηκονόμοι είναι διαθετιμένοι να εμπλακούν με ενεργό ρόλο στην εκπαιδευτική διαδικασία, θα πρέπει να αναπτύξουν κριτική σκέψη και να έχουν ήδη κατανοήσει τις διαδικασίες που θα οδηγήσουν τους μαθητές στην πληροφοριακή παιδεία. Η κριτική σκέψη, σύμφωνα πάντα με τη διεθνή βιβλιογραφία, θεωρείται σημαντικός παράγοντας, ώστε να αποκτήσουν οι χρήστες την πληροφοριακή παιδεία. Σύμφωνα με την Nancy Totten (190), η κριτική σκέψη υποδηλώνεται ως ακολούθως:

- ✓ αξιολόγηση της αξιοπιστίας μιας πηγής,
- ✓ διάκριση της διαφοράς ενός γεγονότος από μία άποψη,
- ✓ εντοπισμός προθέσεων που δεν είναι ευδιάκριτες,
- ✓ Αναγνωρισμός προκατάληψης, λογικής απάτης και έλλειψης της συνάφειας.

Ο χρήστης θα είναι σε θέση να αξιολογήσει τις πληροφορίες που έχει αναζητήσει και κατά πόσο έγκυρες είναι, να υπολογίσει την αξία τους και όταν αυτές ανταποκρίνονται στις προσδοκίες του χρήστη να μπορεί να τις αξιοποιήσει όπως αυτό πιστεύει.

3.11 Βασικά συστατικά πληροφοριακής παιδείας

Για να καταστεί κάποιος πληροφοριακά εγγράμματος και να μπορεί - να χρησιμοποιήσει σωστά τις πηγές του θα πρέπει να διέπτε από μερικά βασικά συστατικά, τα οποία αριθμούνται ως ακολούθως:

- βασική παιδεία (Basic Literacy) στην ανάγνωση και την γραφή,
- βιβλιοθηκονομική παιδεία (Library Literacy) με την αποτελεσματική χρήση πηγών που του παρέχει η βιβλιοθήκη,

- Παιδεία με την χρήση των μέσων (Media Literacy) και βαθύτερη κατανόηση της διαφοράς των ειδών επικοινωνίας και του ρόλου τους, κατανόηση δεξιοτήτων και διερεύνησή τους με σκοπό την επιδίωξή τους,
- τεχνολογική παιδεία (Technology Literacy), απόκτηση δεξιοτήτων μέσα από διάφορα είδη λογισμικού/αξιοποίησης τεχνολογικών μέσων,
- οπτική παιδεία (Visual Literacy), εξέταση με κριτική ματιά των οπτικοακουστικών μέσων.

3.12 Πληροφοριακή Παιδεία και Βιβλιοθήκες

Η ανάγκη της ενσωμάτωσης της πληροφοριακής παιδείας στην εκπαίδευση τα τελευταία χρόνια γίνεται πιο επιτακτική και θεωρείται πολύ σημαντική για την ενίσχυση της εκπαιδευτικής διαδικασίας στην υποστήριξη των εκπαιδευομένων καθώς και στην προώθηση της δια βίου μάθησης. Αυτό μπορεί να γίνει εφικτό από εξιδανικευμένο προσωπικό και από βιβλιοθηκονόμους- επιστήμονες πληροφόρησης, οι οποίοι έχουν δεξιότητες και γνώσεις για την διάδοση της πληροφοριακής παιδείας.

Η σημαντικότητα της πληροφοριακής παιδείας στις πανεπιστημιακές κοινότητες είναι ιδιαίτερα πιο μεγάλη μιας και οι ανάγκες για πληροφόρηση οι φοιτητές θα πρέπει να μάθουν να χρησιμοποιούν ηλεκτρονικές πηγές και άλλο υλικό που αφορά την εκπόνηση των εργασιών τους.

Ο Griffiths το 1995 υποστηρίζει ότι οι βιβλιοθηκονόμοι και κυρίως οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες είναι αυτές που διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην παροχή βοήθειας προς τους χρήστες. Το εξειδικευμένο προσωπικό μιας ακαδημαϊκής βιβλιοθήκης είναι σε θέση να αναλύσει και να ερμηνεύσει τις πηγές με απώτερο σκοπό οι φοιτητές να είναι σε θέση να έρθουν στην πληροφορία εύκολα και γρήγορα.

Οι βιβλιοθηκονόμοι και οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες πρέπει να κατανοήσουν την εκπαιδευτική διαδικασία, έτσι ώστε να μπορέσουν να αξιολογήσουν τις πληροφορίες και να υποδείξουν ποιες είναι σημαντικές για τον χρήστη. Επιπλέον, οι ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες πρέπει να συνεργάζονται και με τους διάφορους οργανισμούς και σωματεία προκειμένου να επιτύχουν καλύτερα αποτελέσματα στο τομέα της πληροφοριακής παιδείας.

Κύρια λειτουργία των ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών είναι η ενεργή συμμετοχή στη διαμόρφωση της πληροφοριακής παιδείας.

3.12.1 Μέθοδοι συμμετοχής των βιβλιοθηκών στην διαμόρφωση της πληροφοριακής παιδείας

Οι τρόποι συμμετοχής των βιβλιοθηκών στην διαμόρφωση της πληροφοριακής παιδείας είναι οι ακόλουθοι:

- ❖ Συμμετοχή ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών στην διαμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών. Έχει ως σκοπό την δυνατότητα υποστήριξης του περιεχομένου και της μεθόδου διδασκαλίας του προγράμματος. Η βιβλιοθήκη πρέπει να είναι σε ετοιμότητα να καλύψει τις πληροφοριακές ανάγκες των προγραμμάτων.
- ❖ Επικοινωνία με εκπαιδευτικούς σε θέματα που αφορούν νέες τεχνολογίες και πηγές πληροφόρησης.
- ❖ Το προσωπικό της βιβλιοθήκης θα πρέπει να εμπλουτίζει τις γνώσεις του και να συμμετέχει σε προγράμματα δια βίου μάθησης.
- ❖ Οι βιβλιοθήκες πρέπει να αναδείξουν το ρόλο τους προς την ακαδημαϊκή κοινότητα.
- ❖ Συμμετοχή σε κοινοπραξίες και συνεργασία με άλλα ακαδημαϊκά ιδρύματα

3.13 Προτεινόμενα Σεμινάρια

Η Βιβλιοθήκη του κάθε Πανεπιστημίου, είναι ανάγκη να οργανώνει σεμινάρια με σκοπό την προώθηση και κατ' επέκταση την αξιοποίηση των διαθέσιμων πηγών πληροφόρησης έντυπων και ηλεκτρονικών από τους χρήστες της.

Τα προσφερόμενα σεμινάρια κατά την γνώμη μου θα πρέπει να χωριστούν σε 4 βασικά πεδία.

- **Χρήση Ηλεκτρονικού Καταλόγου Βιβλιοθήκης που αφορά τις υπηρεσίες της βιβλιοθήκης και τις συλλογές της βιβλιοθήκης.** Στο σεμινάριο αυτό θα πρέπει να παρουσιάζονται οι υπηρεσίες που παρέχει η βιβλιοθήκη στους χρήστες της, τα δικαιώματά τους και οι υποχρεώσεις των χρηστών, η

διαδικασία αναζήτησης στον ηλεκτρονικό κατάλογο της βιβλιοθήκης για εντοπισμό τεκμηρίων κ.ά.

- **Υπηρεσίες Ηλεκτρονικής Πληροφόρησης.** Στο σεμινάριο αυτό θα παρουσιάζονται όλες οι υπηρεσίες ηλεκτρονικής Πληροφόρησης που προσφέρει η Βιβλιοθήκη στους χρήστες της. Θα παρουσιάζονται οι ψηφιακές συλλογές της βιβλιοθήκης, τα ηλεκτρονικά περιοδικά, τα ηλεκτρονικά βιβλία, οι βιβλιογραφικές βάσεις δεδομένων κ.α.
- **Τεχνικές Αναζήτησης.** Στο σεμινάριο αυτό θα παρουσιάζονται λεπτομερώς οι τεχνικές και οι στρατηγικές αναζήτησης σε βιβλιογραφικές βάσεις δεδομένων και καταλόγους βιβλιοθηκών μέσω της χρήσης λογικών τελεστών αναζήτησης. Οι λογικοί τελεστές Boolean χρησιμοποιούνται σε μηχανές αναζήτησης, τόσο του Παγκόσμιου Ιστού όσο και των βιβλιοθηκών, προκειμένου να γίνει συνδυασμός δυο ή περισσότερων όρων ή φράσεων αναζήτησης. Οι τελεστές χρησιμοποιούνται με σκοπό τον περιορισμό των αποτελεσμάτων της αναζήτησης, ώστε να είναι και πιο ακριβή.
- **Εργαλεία Οργάνωσης και Διαχείρισης Βιβλιογραφικών Αναφορών.** Στο σεμινάριο αυτό θα παρουσιάζονται τα εργαλεία οργάνωσης και διαχείρισης βιβλιογραφίας και βιβλιογραφικών αναφορών. Υπάρχουν εργαλεία όπως είναι το RefWorks, το οποίο παρέχει την δυνατότητα δημιουργίας προσωπικής βάσης δεδομένων, εισάγοντας βιβλιογραφικές αναφορές απευθείας είτε από δικτυακές βάσεις βιβλιογραφικών δεδομένων, είτε από κατάλληλα ηλεκτρονικά αρχεία κειμένου, είτε πληκτρολογώντας τα βιβλιογραφικά στοιχεία. Επίσης παρέχει τη δυνατότητα μορφοποίησης των αναφορών αυτών (MLA, APA, Harvard, κ.α.) και χρήσης τους για την δημιουργία βιβλιογραφιών σε επιστημονικά συγγράμματα, άρθρα, εργασίες κλπ.

3.14 Εκπαίδευση Χρηστών

Η βασική εκπαίδευση των χρηστών πραγματοποιείται σε δύο επίπεδα. Το πρώτο βασίζεται στον προσανατολισμό, που αφορά στην βασική εισαγωγή των προσφερόμενων υπηρεσιών και το δεύτερο βασίζεται στην εκπαίδευση των χρηστών, που αφορά την γνώση και τη μάθηση των πληροφοριακών πηγών που διατίθενται. Για να επιτευχθεί η εκπαίδευση των χρηστών θα πρέπει να διευκρινιστούν σαφείς οι στόχοι, οι σκοποί και η αξιολόγηση.

3.14.1 Σκοποί και στόχοι

Όλοι οι στόχοι και οι σκοποί της εκπαίδευσης των χρηστών θα πρέπει να καθοριστούν σύμφωνα με τις ανάγκες των χρηστών τους. Οι χρήστες θα είναι ικανοί να αναζητήσουν μέσα από πληθώρα πληροφοριών κάθε θέμα που τους ενδιαφέρει. Σε αυτό το στάδιο, θα διαφανεί και το ενδιαφέρον των ακαδημαϊκών που προσπαθούν να υποκινήσουν τους φοιτητές να πάνε στην βιβλιοθήκη για να εντοπίσουν τις πληροφορίες που χρειάζονται. Οι εκπαιδευτές επιθυμούν από τους σπουδαστές να συγκεντρώσουν υλικό που θα τους βοηθήσει να ανταπεξέλθουν στις εκπαιδευτικές τους ανάγκες.

3.14.2 Αξιολόγηση

Η αξιολόγηση αφορά στην διαδικασία που πραγματοποιείται μετά από το στάδιο της εκπαίδευσης των χρηστών, όπου γίνεται η συγκέντρωση των πληροφοριών και θα οδηγήσει σε χρήσιμα συμπεράσματα που βοηθούν στην λήψη αποφάσεων. Τέλος, θα πραγματοποιηθεί σύγκριση των αποτελεσμάτων μεταξύ των προσδοκιών και των στόχων που έχουν προκαθοριστεί.

Ο στόχος της αξιολόγησης μπορεί να γίνει και με το πρόγραμμα ή με το αποτέλεσμα του προγράμματος. Η μελέτη των αποτελεσμάτων κάνει τους σκοπούς να διαφέρουν. Η αξιολόγηση μπορεί να πραγματοποιηθεί με συγκεκριμένα ζητήματα του προγράμματος μέχρι και για ένα ολόκληρο εκπαιδευτικό σύστημα. Όταν

απομακρυνόμαστε από το αρχικό στάδιο της εκπαίδευσης τότε η αξιολόγηση θα είναι και πιο δύσκολη.

Οι μέθοδοι της αξιολόγησης μπορεί να είναι με τρεις τρόπους. Πρώτη μέθοδος είναι η ψυχομετρική μέθοδος, δεύτερη είναι η μέθοδος της κοινωνιολογικής οδού, όπου γίνεται μια μελέτη αλλαγών στην δομή ενός οργανισμού ή του ρόλου των συμμετεχόντων σε ένα συγκεκριμένο πρόγραμμα. Τέλος, είναι η διαφωτιστική μέθοδος όπου αποτελεί σημαντικό μέρος η εφαρμογή της καινοτομίας.

Μέσα από την αξιολόγηση δίνεται η ευκαιρία της διαδικασίας της εφαρμογής του προγράμματος, μέσα από ερωταπαντήσεις, επιδιώκεται η βελτίωση του μαθήματος μιας και η αξιολόγηση αυτή γίνεται στο τέλος κάθε προγράμματος.

3.15 Πληροφοριακή παιδεία και ο ρόλος του εκπαιδευτικού και του βιβλιοθηκονόμου

Η πληροφοριακή παιδεία μπορεί να καταστήσει τον διδάσκοντα ως επιστήμονα της πληροφόρησης αλλά και τον Επιστήμονα της Πληροφόρησης σε ικανότατο διδάσκοντα. Με την ανάπτυξη των τεχνολογιών, αποδεδειγμένα μικραίνει η απόσταση που ξεχώριζε την ανοικτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση, την εικονική εκπαίδευση και την εκπαίδευση ενηλίκων.

Μερικές από τις ομοιότητες που προκύπτουν με την εφαρμογή νέων διδακτικών υπαγορεύσεων και σύμφωνα με τις εξελίξεις τις τεχνολογίας οι διδασκόμενοι βρίσκονται στο κέντρο της διεργασίας όπου προσαρμόζεται στις ανάγκες και τα ενδιαφέροντά τους, ενώ αποκτούν ερευνητική πορεία προς τη γνώση μέσα από την αλληλεπίδραση των διδασκόμενων με την ύλη. Επίσης ομοιότητες υπάρχουν στην αξιολόγηση και την ενεργητική συμμετοχή στην εκπαιδευτική πράξη. Από την άλλη πλευρά, οι βιβλιοθηκονόμοι αποκτούν άλλο σημαντικό ρόλο, από απλοί διεκπεραιωτές οργάνωσης και «διατηρητές» του υλικού μετατρέπονται και αναβαθμίζονται με την ανάπτυξη επικοινωνίας των διδασκόντων με την βιβλιοθήκη, την ανάπτυξη προγραμμάτων πληροφοριακής παιδείας από τους επιστήμονες της πληροφόρησης και την ένταξή τους στο μαθησιακό πρόγραμμα.

3.16 Ο ρόλος των Βιβλιοθηκονόμων

Ο ρόλος του βιβλιοθηκονόμου είναι ιδιαίτερα σημαντικός στην επιμόρφωση των χρηστών και στην αξιοποίηση της διαθέσιμης τεχνολογίας. Οι βιβλιοθηκονόμοι χωρίς αμφιβολία γίνονται εκπαιδευτικοί, σύμβουλοι και εμπνευστές, καθώς εκτός από τα καθήκοντά τους αναλαμβάνουν και νέες δραστηριότητες όπως είναι η interlibrary loan σε επίσημη και ανεπίσημη διδασκαλία και εργαλεία παραπομπών και βιβλιογραφίας καθώς και διαρκή αξιολόγηση και αναβάθμιση πρακτικών.

Επίσης, καθήκοντα των βιβλιοθηκονόμων είναι η επινότηση εκπαιδευτικών σεναρίων, ο προγραμματισμός ομαδικών συμβουλευτικών συναντήσεων στην βιβλιοθήκη, η παροχή εντύπων στους μαθητές όπως είναι τα ευρετήρια, οι κατάλογοι, οδηγοί σύνταξης εργασιών και άλλοι χρήσιμοι οδηγοί, εξοικείωση με τις διδακτικές ενότητες, ενίσχυση πρωτοβουλιών SDL (self-directed learning), διεξαγωγή σεμιναρίων και το one-to-one υποστήριξη.

Από την άλλη μεριά, αποδεικνύεται η αναγκαιότητα αλλαγής του ρόλου του εκπαιδευτικού καθώς διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στο να μάθει κάποιος να ζητάει την πληροφορία, να θέτει τα ερωτήματα που τον απασχολούν και να αναζητάει λύσεις, να μπορεί να κρατάει την παλιά γνώση του και να δέχεται την καινούργια γνώση ώστε να μπορεί να κτίσει μια «νέα γνώση ζωής» μέσα από την συνεχή επιμόρφωση. (Τσαούσης Δ., 1998)

Ο ρόλος των βιβλιοθηκών και των βιβλιοθηκονόμων είναι καθοριστικός μιας και μαζί σε συνδυασμό αποτελούν τους παράγοντες της πληροφοριακής παιδείας. Μαζί σε συνδυασμό μπορούν να εργαστούν για να βοηθήσουν άλλους τομείς για να εξελιχθούν και να θέσουν σε εφαρμογή τις πολιτικές, τα προγράμματα και τα σχέδια της πληροφοριακής παιδείας. Ο βιβλιοθηκονόμος λειτουργεί σαν σύμβουλος και δεν μπορεί να διστάσει να προσφέρει τις υπηρεσίες του, ο ρόλος του είναι συμβουλευτικός και βοηθάει άλλα τμήματα και μονάδες αναπτύσσοντας τα ανάλογα προγράμματα της πληροφοριακής παιδείας.

Η κάθε βιβλιοθήκη ανεξάρτητα με το μέγεθός της και τους πόρους της, έχει σημαντικό ρόλο να επιτύχει. Οι βιβλιοθηκονόμοι πρέπει να προωθούν τα προγράμματα και τις

δραστηριότητες της πληροφοριακής παιδείας για το λόγο ότι η βιβλιοθήκη είναι το αποθετήριο της γνώσης, είναι μια μεγάλη δεξαμενή πληροφοριών σε πολλαπλά μορφότυπα.

Επιπλέον, συνιστά το πανεπιστημιακό τμήμα με χώρους μάθησης, το χώρο για αλληλεπίδραση με συμμαθητές και ομάδες μάθησης αλλά και το χώρο για γνωστική κοινωνικοποίηση. Παράλληλα, η βιβλιοθήκη λειτουργεί ως χώρος με συμβούλους πληροφόρησης, είναι ένα κέντρο με πρόσβαση σε ηλεκτρονικούς υπολογιστές, που επεξεργάζεται και διακινεί την γνώση. Επιπρόσθετα αποτελεί δίοδο για το διαδίκτυο μέσα σε ένα μεγάλο κόσμο πληροφοριών.

Τέλος, εξίσου σημαντικό για την Πληροφοριακή Παιδεία και την Δια βίου Μάθηση είναι να δοθεί ιδιαίτερη προτεραιότητα στις αρχές, πολιτικές, προγράμματα, πιλοτικό σχέδιο, μοντέλα, εργαστήρια, φροντιστήρια, συνεδρίες καταιγισμού ιδεών, τεχνικές, εργαλεία και μέθοδοι.

3.16.1 Ανάπτυξη προσωπικού

Οι βιβλιοθηκονόμοι πρέπει να δημιουργήσουν το σωστό περιβάλλον για να μπορέσουν να διδάξουν στους φοιτητές την πληροφοριακή παιδεία. Οι βιβλιοθηκονόμοι θα πρέπει να αναλάβουν καινούργιους ρόλους ως οργανωτές της γνώσης και ως εκπαιδευτές, να είναι σε θέση να παρέχουν εξειδικευμένη γνώση για πρόσβαση, επιλογή πληροφοριακών πηγών και να διευκολύνουν την χρήση της πληροφορία στην διαδικασία της μάθησης.

Επίσης, ρόλος του βιβλιοθηκονόμου είναι να μαθαίνει και να διδάσκει νέα μορφότυπα πληροφοριών αλλά και να παρέχει διευκόλυνση στα μη παραδοσιακά ή εναλλασσόμενα σημεία πρόσβασης και στις πηγές πληροφόρησης που εξελίσσονται.

Σύμφωνα με τον Goldfard, (1999) οι βιβλιοθηκονόμοι θα πρέπει να αυτό-αναπτύσσονται διαρκώς. Υπερθεματίζει το γεγονός ότι θα πρέπει να αναπτύξουν τις υπάρχουσες δεξιότητες τους στην πληροφοριακή παιδεία, να αναπτύξουν ικανότητες ώστε να διευκολύνουν τη μάθηση και να διδάξουν την κριτική σκέψη και αναζήτηση. Επίσης, πρέπει να είναι υπεύθυνοι για μάθησή τους και τις δικές τους τεχνολογικές

δεξιότητες καθώς και να αναλαμβάνουν να εμπλουτίζουν τις γνώσεις τους στην βιβλιοθηκονομική εκπαίδευση και στις τεχνολογικές εξελίξεις.

Επιπλέον, πρέπει να συμμετέχουν σε επαγγελματικές οργανώσεις, να παρακολουθούν συνέδρια και να ενημερώνονται σχετικά και τέλος να αφήνουν αρκετό ελεύθερο χρόνο για συνεργασίες με τους όμοιους τους, να υποστηρίζουν και να προσφέρουν αλλά παράλληλα να λαμβάνουν εφαρμοσμένες συμβουλές για τα προγράμματα σπουδών.

Από την άλλη πλευρά η βιβλιοθήκη και το ίδρυμα θα πρέπει να παρέχουν στους εργοδοτούμενους της την κατάλληλα εκπαίδευση ανάλογα με τα μέσα που διαθέτουν. Θα πρέπει να περιέχεται περιεκτικό πρόγραμμα επιμόρφωσης για όλη την ομάδα της βιβλιοθήκης και το προσωπικό της, να μπορεί το κάθε πρόγραμμα να διαιρεθεί σε χωριστές συνεδρίες για βασική, ενδιάμεση και προχωρημένη επιμόρφωση. Πρέπει να παρέχονται εργαστήρια και διαλέξεις τα οποία να υλοποιούνται για περισσότερο από ένα χρόνο.

Αδιαμφισβήτητα, η εξ αποστάσεως εκπαίδευση και η ηλεκτρονική μάθηση διευκολύνουν το έργο της πληροφοριακής παιδείας, το οποίο επιτυγχάνεται πολύ πιο εύκολα. Οι επαγγελματίες της πληροφοριακής παιδείας θα πρέπει να κατέχουν νέες μορφές εκπαίδευσης και κατάρτισης, οι οποίες θα διαθέτουν δίκτυα και εικονικές τάξεις αντί για τις παραδοσιακές τάξεις με φυσική παρουσία.

Οι βιβλιοθηκονόμοι θα πρέπει να είναι σε θέση να αλληλοεπιδρούν με τους φοιτητές τους διαδικτυακά, με αποτέλεσμα ο φοιτητής να μπορεί να ολοκληρώσει την εργασία του από τον χώρο που βρίσκεται είτε αυτό είναι το σπίτι του, ο χώρος εργασίας του ή όπου έχει πρόσβαση σε ηλεκτρονικό υπολογιστή και τηλεπικοινωνιακά δίκτυα.

Κεφάλαιο 4: Μεθοδολογία Έρευνας

Μέσα από το κεφάλαιο της μεθοδολογίας έρευνας θα αναπτυχθούν λεπτομερώς οι ενέργειες που έχουν πραγματοποιηθεί κατά την διαδικασία της έρευνας. Θα παρουσιαστεί επίσης αναλυτικά η μέθοδος που ακολουθήθηκε για την συλλογή και την επεξεργασία των δεδομένων. Θα πραγματοποιηθεί στατιστική επεξεργασία και ανάλυση των δεδομένων μέσα από το στατιστικό πακέτο του SPSS. Τέλος θα πραγματοποιηθεί μια λεπτομερείς ανάλυση και θα ερμηνευθούν τα αποτελέσματα της έρευνας.

4.1 Σκοπός έρευνας

Οι κυριότεροι άξονες, αλλά και η μεθοδολογία έρευνας της διατριβής καθορίζονται από την δόμηση ενός ευρύτερου θεματικού πεδίου που αναλύει την Πληροφοριακή Παιδεία στις μέρες μας, την ενδοσκόπηση της ιδιαίτερης περιοχής που αφορά στην παροχή δεξιοτήτων Πληροφοριακής Παιδείας για τους νεοεισερχόμενους φοιτητές του ΑΠΚΥ του ΑΕ 2016-2017. Επίσης, σκοπός είναι η δημιουργία του ειδικά προσαρμοσμένου ερωτηματολογίου για τους 1192 νεοεισερχόμενους φοιτητές του ακαδημαϊκού εξαμήνου 2016-2017.

Επιπλέον, θα γίνει ανάλυση των αποτελεσμάτων – ευρημάτων με το εργαλείο ανάλυσης ποσοτικών δεδομένων SPSS και αναγωγή των αποτελεσμάτων στο πλαίσιο των διεθνών οδηγιών για τα Ακαδημαϊκά Ιδρύματα (Συνθήκη της Bologna) και αντιπαραβολή του μέσου όρου με τα ευρήματα.

Εν συνέχεια θα γίνει σχεδιασμός ενός δομημένου OnLine επιμορφωτικού σεμιναρίου για τους σκοπούς της επιμόρφωσης και τέλος θα επιχειρηθεί η τεκμηρίωση της αναγκαιότητας του μοντέλου παροχής εισαγωγικού επιμορφωτικού σεμιναρίου από το ΑΠΚΥ για το σύνολο των μελλοντικών νεοεισερχόμενων φοιτητών του. Διεύρυνση δυνατοτήτων ενσωμάτωσης στην ευρύτερη εκπαιδευτική διαδικασία.

4.2. Σχεδιασμός μελέτης

Θα πραγματοποιηθεί μελέτη που αφορά στην μέτρηση και αξιολόγηση των δεξιοτήτων της πληροφοριακής παιδείας στους νεοεισερχόμενους φοιτητές του ΑΠΚΥ και η

δημιουργία OnLine επιμορφωτικών σεμιναρίων αναρτημένα στην Εκπαιδευτική Πύλη Βιβλιοθήκης μέσω της Πλατφόρμας Τηλεκπαίδευσης E Class.

4.3. Διεξαγωγή της έρευνας

Η παρούσα εργασία αναφέρεται στην μέτρηση και αξιολόγηση των νεοεισερχομένων φοιτητών του ΑΠΚΥ.

4.4. Πληθυσμός έρευνας

Επιδιωκόμενος πληθυσμός της έρευνας αναμένεται να είναι στο σύνολο 1192 όσοι είναι οι νεοεισερχόμενοι φοιτητές του ακαδημαϊκού εξαμήνου 2016-2017.

4.5 Σχεδιασμός Ερωτηματολογίου και Παρουσίαση

Το ερωτηματολόγιο αυτό αποτελείται από 26 ερωτήσεις και από δύο μέρη. Περιέχει ερωτήσεις ανοικτού και κλειστού τύπου αλλά και μια ερώτηση στο τέλος που είναι ελεύθερου περιεχομένου για να μπορέσει ο ερωτηθέντας να προσδιορίσει οτιδήποτε επιθυμεί.

Το πρώτο μέρος αποτελείται κυρίως από τα δημογραφικά στοιχεία ενώ το δεύτερο μέρος αφορά σε πιο ειδικές ερωτήσεις επί του θέματος που αφορούν την μέτρηση του βαθμού εξοικείωσης των νεοεισερχόμενων φοιτητών στις πληροφοριακές πηγές για ορθή χρήση του στην έρευνα που προτίθενται να πραγματοποιήσουν.

4.6 Συλλογή και Ανάλυση Αποτελεσμάτων

Το ερωτηματολόγιο σχεδιάστηκε και κοινοποιήθηκε μέσα από το εργαλείο Lime Survey που προσφέρεται από το Ανοικτό Πανεπιστήμιο Κύπρου για πιο εύκολη αποστολή και συλλογή απαντήσεων.

Για την ανάλυση των δεδομένων/αποτελεσμάτων αξιοποιήθηκε το στατιστικό πακέτο SPSS για να διεξαχθούν τα απαραίτητα στατιστικά στοιχεία για πιο αποτελεσματική και αξιόπιστη ανάλυση των αποτελεσμάτων.

Κεφάλαιο 5: Ανάλυση Αποτελεσμάτων

Σε αυτό το κεφάλαιο παρουσιάζεται η ανάλυση των ερωτήσεων του ερωτηματολογίου. Το ερωτηματολόγιο απευθύνεται στους νεοεισερχόμενους φοιτητές του ΑΠΚΥ. Το ερωτηματολόγιο έχει ως σκοπό να καθορίσει τη μέτρηση του βαθμού εξοικείωσης των νεοεισερχόμενων φοιτητών του ΑΠΚΥ (πτυχιακό – μεταπτυχιακό επίπεδο σπουδών) στην αξιοποίηση των πληροφοριών μέσα από το πλήθος των διαθέσιμων «πηγών» και η στάθμιση-εξειδίκευση των απαιτούμενων ορθών πληροφοριακών πηγών ανά πρόγραμμα σπουδών. Το ερωτηματολόγιο δόθηκε ηλεκτρονικά και το συμπλήρωσαν 798 άτομα.

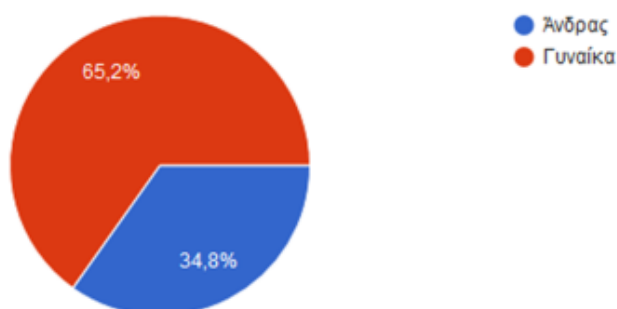
Οι ερωτήσεις 1- 4 αποτελούν το πρώτο μέρος του ερωτηματολογίου που αφορούν στα δημογραφικά στοιχεία της έρευνας με αποτέλεσμα να έχουμε μια σαφής εικόνα για το κοινό των ερωτηθέντων.

Η ερώτηση 1 αποσκοπεί στον προσδιορισμό του φύλου. Από το παρακάτω διάγραμμα διαπιστώνουμε ότι τα περισσότερα άτομα που συμμετείχαν στην έρευνα ήταν γυναίκες (65.2%).

ΜΕΡΟΣ Α: ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1. Παρακαλώ σημειώστε το φύλο :

798 απαντήσεις

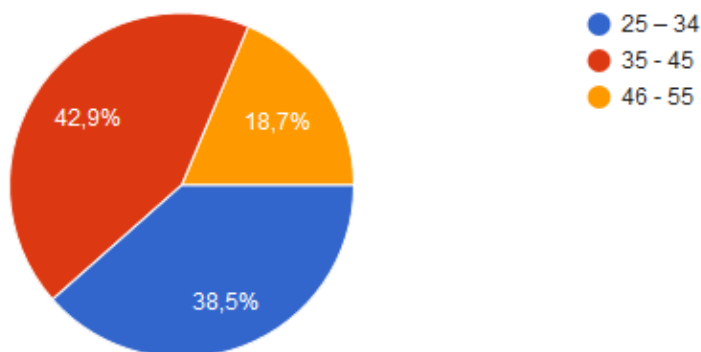

Η ερώτηση 2 αφορούσε την ηλικιακή κατάσταση των ερωτηθέντων και παρατηρείται ότι η πλειονότητα του δείγματος ανήκει στην ηλικιακή κατηγορία 35 – 45 ετών

(42,9%). Αμέσως μετά ακολουθούν τα άτομα που ανήκουν στην ηλικιακή κατηγορία 25 – 34 ετών (38,5%). Και τέλος τα άτομα που ανήκουν στην ηλικιακή κατηγορία (18,7%).

2. Σε ποια κατηγορία ανήκετε ηλικιακά ;

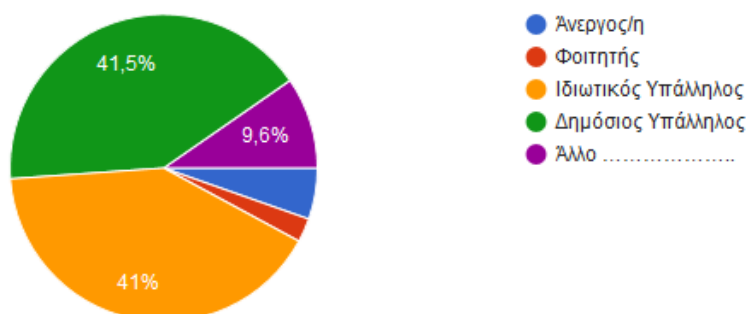
798 απαντήσεις

Η ερώτηση 3 αποσκοπούσε στον προσδιορισμό του επαγγέλματος του κοινού που έχει ερωτηθεί. Οι περισσότεροι φοιτητές που συμμετείχαν στην έρευνα εργάζονται σε Δημόσια Υπηρεσία (41,5%) και αμέσως μετά ακολουθούν οι φοιτητές που εργάζονται ως Ιδιωτικοί Υπάλληλοι.

3. Ποιο είναι το επάγγελμά σας;

798 απαντήσεις

Στην ερώτηση 4 το κοινό κλήθηκε να απαντήσει σε ποιο πρόγραμμα σπουδών του Πανεπιστημίου σπουδάζει, για να δούμε τις προτιμήσεις των προγραμμάτων. Η πλειονότητα των φοιτητών που συμμετέχουν στην έρευνα σπουδάζουν Διοίκηση

Επιχειρήσεων Μ.Δ.Ε. με ποσοστό πέραν του 20% για το λόγω ίσως ότι είναι πιο διαδεδομένο πρόγραμμα γενικώς. Τα αποτελέσματα προτιμήσεων παρουσιάζονται στο πιο κάτω πίνακα.

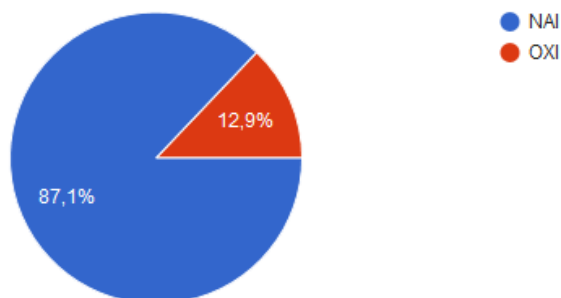
	<i>N</i>	<i>%</i>
<i>Cognitive System</i>	8	1
<i>Enterprise Risk Management</i>	11	1.38
<i>Sustainable Energy Systems</i>	4	0.5
<i>Αστυνομικές Σπουδές</i>	38	4.76
<i>Ασφάλεια Υπολογιστών και Δικτύων</i>	5	0,63
<i>Διαχείριση & Προστασία Περιβάλλοντος</i>	41	5.13
<i>Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης</i>	21	2.63
<i>Διοίκηση Επιχειρήσεων (ΜΔΕ)</i>	163	20.32
<i>Διοίκηση Επιχειρήσεων (Πτυχίο)</i>	96	12.03
<i>Διοίκηση Μονάδων Υγείας</i>	78	9.77
<i>Διοίκηση, Τεχνολογία και Ποιότητα</i>	32	4.01
<i>Ελληνική Γλώσσα & Λογοτεχνία</i>	19	2.38
<i>Επικοινωνία & νέα Δημοσιογραφία</i>	26	3.26
<i>Επιστήμες της Αγωγής</i>	58	7.27
<i>Εφαρμοσμένη Πληροφορική της Υγείας & Τηλεϊατρικής</i>	6	0.75
<i>Θεατρικές Σπουδές</i>	28	3.51
<i>Κοινωνικά Πληροφοριακά Συστήματα</i>	28	3.51
<i>Πολιτική Υγείας και Σχεδιασμός Υπηρεσιών Υγείας</i>	21	2.63
<i>Πολιτιστική Πολιτική και Ανάπτυξη</i>	15	1.88
<i>Σπουδές στον Ελληνικό Πολιτισμό</i>	49	6.14
<i>Συνεχιζόμενη Εκπαίδευση & Δια Βίου Μάθηση</i>	27	3.38
<i>Συστήματα Ασύρματης Επικοινωνίας</i>	9	1.13
<i>Τραπεζική και Χρηματοοικονομική</i>	15	1.88
<i>Άλλο</i>	2	0,2

Οι ερωτήσεις 5- 26 αποτελούν το δεύτερο μέρος του ερωτηματολογίου για πιο συγκεκριμένα αποτελέσματα.

Στόχος της ερώτησης 5 είναι να ελεγχθεί αν έχουν επισκεφτεί ξανά οι φοιτητές που συμμετείχαν στην έρευνα κάποια βιβλιοθήκη μέχρι σήμερα.

5. Έχετε επισκεφτεί κάποιου είδους βιβλιοθήκη μέχρι σήμερα;

798 απαντήσεις

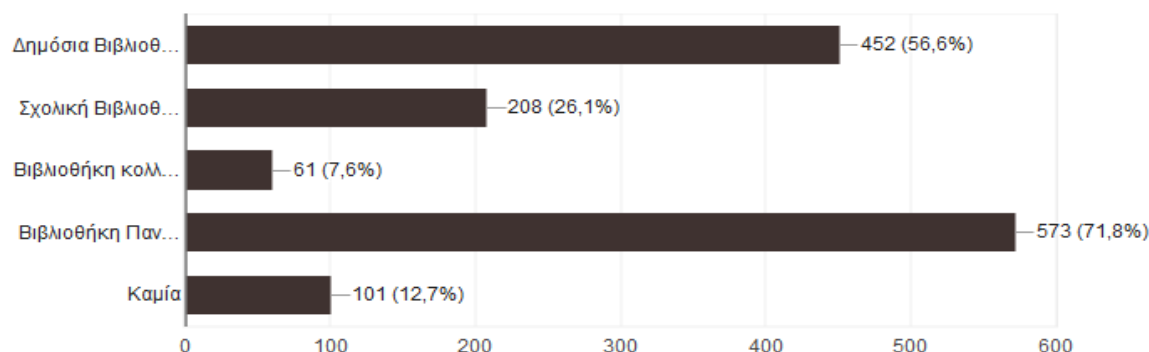

Η πλειονότητα των νεοεισερχόμενων φοιτητών έχει επισκεφτεί κάποιο είδος βιβλιοθήκης μέχρι σήμερα. Το ποσοστό που αντιστοιχεί στους φοιτητές που έχουν επισκεφτεί κάποιο είδος βιβλιοθήκης είναι ίσο με 87%.

Η ερώτηση 6 προϋπέθετε να απαντηθεί αν στην πιο πάνω ερώτηση οι απαντήσεις των χρηστών ήταν θετική για να προσδιορίσουν το είδος της βιβλιοθήκης που είχαν επισκεφτεί. Απαντήθηκε από τους νεοεισερχόμενους φοιτητές του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου, οι οποίοι έχουν επισκεφτεί κάποιου είδους βιβλιοθήκη. Σκοπός αυτής της ερώτησης είναι να διερευνηθεί πότε ξεκίνησαν να επισκέπτονται κάποια βιβλιοθήκη.

6. Εάν στην προηγούμενη ερώτηση απαντήσατε ΝΑΙ, τι είδος βιβλιοθήκη επισκεφτήκατε;

798 απαντήσεις

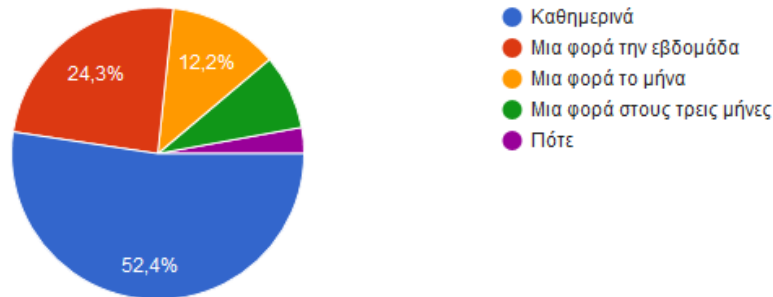

Από τα παραπάνω αποτελέσματα προκύπτει ότι οι περισσότεροι φοιτητές με μεγάλο ποσοστό πέραν του 72%, οι οποίοι συμμετείχαν στην έρευνα έχουν επισκεφτεί τη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου. Ακόμα, παρατηρείται ότι πέραν του 56% των φοιτητών έχουν επισκεφτεί κάποια Δημόσια βιβλιοθήκη. Μόλις το 26% των χρηστών έχουν επισκεφτεί μια σχολική βιβλιοθήκη και το 7% έχει επισκεφτεί μια βιβλιοθήκη κάποιου κολλεγίου, ενώ απογοητευτικό ποσοστό του 13% δεν έχει επισκεφτεί ποτέ καμία βιβλιοθήκη.

Η ερώτηση 7 έχει δημιουργηθεί για να εξεταστεί κατά κάποιο τρόπο αν οι νεοεισερχόμενοι φοιτητές του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου αναζητούν πληροφορίες χρησιμοποιώντας βάσεις δεδομένων. Παρατηρείται από το διάγραμμα να προκύπτει ότι το 52 % χρησιμοποιεί καθημερινά τις βάσεις δεδομένων για να αναζητήσει πληροφορίες που χρειάζεται. Το 24% των ερωτηθέντων χρησιμοποιεί τις βάσεις δεδομένων μια φορά την εβδομάδα ή ακόμα και το 12% κάνει χρήση των βάσεων δεδομένων μια φορά τον μήνα. Το υπόλοιπο 11% μοιράζεται στα δεδομένα ότι οι χρήστες χρησιμοποιούν τις βάσεις δεδομένων μια φορά στους 3 μήνες, ενώ κάποιοι φοιτητές δεν έχουν χρησιμοποιήσει τις βάσεις δεδομένων ποτέ.

7. Πόσο συχνά αναζητείτε πληροφορίες χρησιμοποιώντας βάσεις δεδομένων;

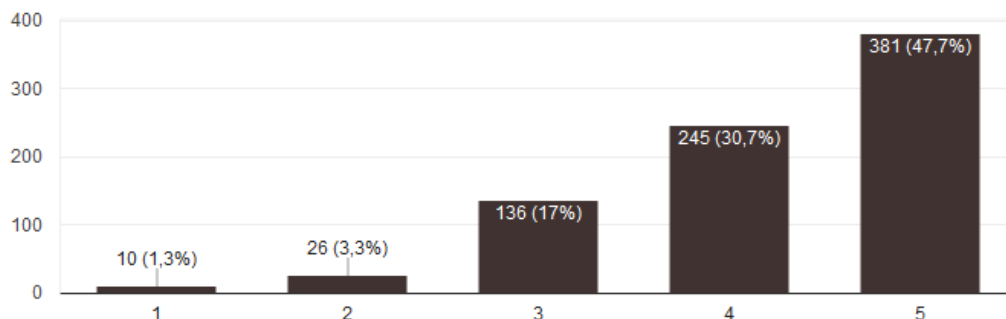
798 απαντήσεις

Η ερώτηση 8 ήταν αυτή που κλήθηκαν να απαντήσουν οι ερωτηθέντες αν θεωρούν κατά την γνώμη τους απαραίτητη την ύπαρξη των εκπαιδευτικών σεμιναρίων για αποδοτικότερη χρήση των ηλεκτρονικών πηγών της βιβλιοθήκης. Αυτή η ερώτηση είχε ως σκοπό να βοηθήσει να καταστεί κατανοητό αν οι φοιτητές θεωρούν σημαντική την ύπαρξη εκπαιδευτικών σεμιναρίων, ώστε να είναι πιο αποδοτική η χρήση των ηλεκτρονικών πηγών της βιβλιοθήκης. Για την ερώτηση αυτή χρησιμοποιήθηκε κλίμακα Likert (1: Διαφωνώ απόλυτα, 2: Διαφωνώ, 3: Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ, 4: Συμφωνώ μερικώς, 5: Συμφωνώ πλήρως).

8. Θεωρείται απαραίτητη την ύπαρξη εκπαιδευτικών σεμιναρίων για την αποδοτικότερη χρήση των ηλεκτρονικών πηγών της βιβλιοθήκης;

798 απαντήσεις

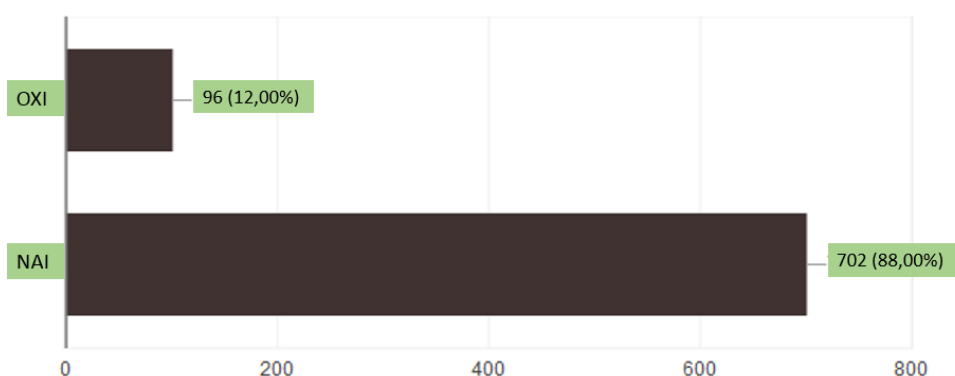
Από το παραπάνω διάγραμμα προκύπτει ότι σχεδόν το 48% των ατόμων του δείγματος συμφωνεί πλήρως ότι είναι απαραίτητη η ύπαρξη εκπαιδευτικών σεμιναρίων για την

αποδοτικότερη χρήση των ηλεκτρονικών πηγών, ενώ το 31% συμφωνεί μερικώς για την ύπαρξη εκπαιδευτικών σεμιναρίων, το 17% το αφήνει αδιάφορο ενώ μόλις το 5% ούτε διαφωνεί και μερικοί διαφωνούν με την ύπαρξη των εκπαιδευτικών σεμιναρίων.

Η ερώτηση 9 σχετίζεται με την 8 ερώτηση, αφού οι ερωτηθέντες κλήθηκαν να απαντήσουν αν έχουν παρακολουθήσει κάποιο εκπαιδευτικό σεμινάριο που διοργάνωσε η βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου. Στόχος αυτής της ερώτησης είναι να ελεγχθεί αν οι φοιτητές έχουν παρακολουθήσει κάποιο εκπαιδευτικό σεμινάριο που έχει διοργανώσει η βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου. Και από αυτή την ερώτηση θα γίνει κατανοητό αν έχουν οι φοιτητές εμπειρία στον τρόπο χρήσης της βιβλιοθήκης.

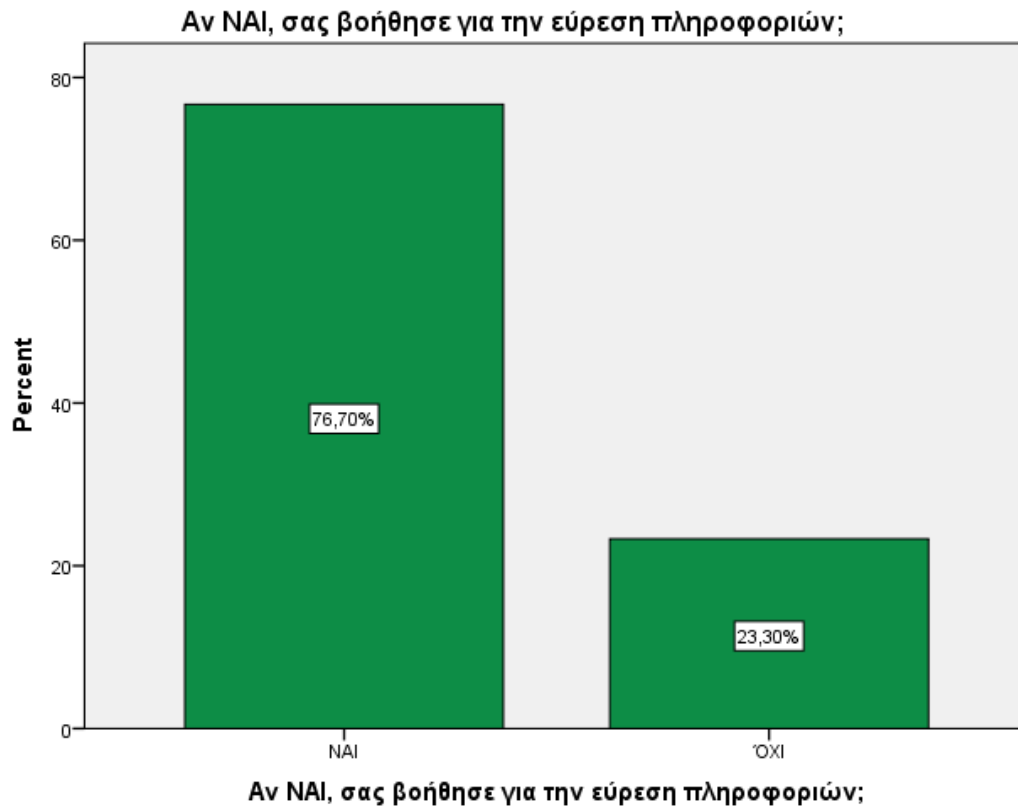
9. Έχετε παρακολουθήσει κάποιο εκπαιδευτικό σεμινάριο που διοργάνωσε η βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου;

798 απαντήσεις

Από τα παραπάνω αποτελέσματα προκύπτει ότι η πλειονότητα του δείγματος έχει παρακολουθήσει κάποιο εκπαιδευτικό σεμινάριο που έχει διοργανώσει η βιβλιοθήκη του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου με ένα πολύ μεγάλο ποσοστό πέραν του 80%. Μπορεί να λεχθεί ότι είναι πολύ μεγάλο ποσοστό με αποτέλεσμα να διαφαίνεται ότι τα εκπαιδευτικά σεμινάρια αποτελούν σημαντικό μέρος των σπουδών τους.

Η ερώτηση 10, κυρίως αφορούσε τους χρήστες που στην ερώτηση 9 απάντησαν ότι έχουν ήδη παρακολουθήσει κάποιο εκπαιδευτικό σεμινάριο. Αυτοί που απάντησαν θετικά θεωρούν ότι τα εκπαιδευτικά σεμινάρια βοηθούν στην εύρεση πληροφοριών.

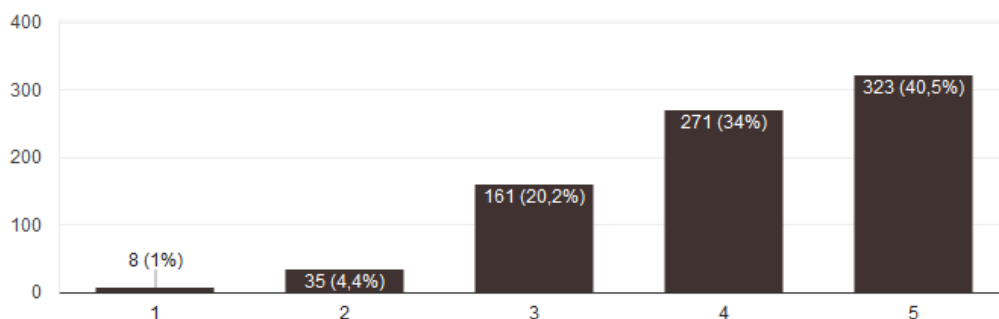

Από το παραπάνω διάγραμμα παρατηρούμε ότι η πλειονότητα των φοιτητών (78.6%) βοηθήθηκε για την εύρεση πληροφοριών από το σεμινάριο που διοργάνωσε η βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου και μόλις το 23% δεν βοηθήθηκε καθόλου.

Η ερώτηση 11 πραγματοποιήθηκε με σκοπό να ελέγξει κατά πόσο η έλλειψη ταξινόμησης των βάσεων των δεδομένων μειώνει την αποτελεσματικότητα της έρευνας των φοιτητών του Πανεπιστημίου. Για την ερώτηση αυτή χρησιμοποιήθηκε κλίμακα Likert (1: Διαφωνώ απόλυτα, 2: Διαφωνώ, 3: Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ, 4: Συμφωνώ μερικώς, 5: Συμφωνώ πλήρως). Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται στο πιο κάτω διάγραμμα.

11. Η απουσία θεματικής ταξινόμησης των βάσεων δεδομένων μειώνει την αποτελεσματικότητα της έρευνάς σας;

798 απαντήσεις

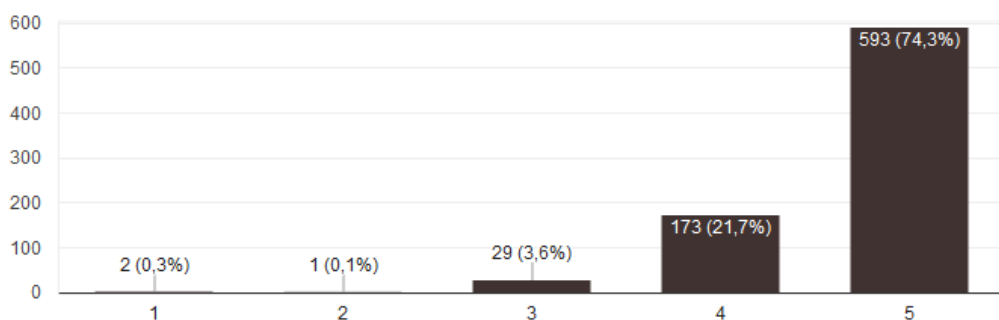

Από το παραπάνω γράφημα προκύπτει ότι το 40.5% των φοιτητών που συμμετείχαν στην έρευνα συμφωνούν απόλυτα ότι η απουσία θεματικής ταξινόμησης των βάσεων δεδομένων μειώνει την αποτελεσματικότητα της έρευνάς τους, το 34% συμφωνεί μερικώς ενώ το 20% δεν ήθελε να δώσει κατατοπιστική απάντηση.

Στόχος της ερώτησης 12, είναι να ελεγχθεί κατά πόσο οι φοιτητές αναζητούν πληροφορίες στις ηλεκτρονικές πηγές της βιβλιογραφίας με λέξεις κλειδιά. Οι λέξεις κλειδιά μπορεί να είναι με το θέμα, τον τίτλο, τον συγγραφέα ή οποιαδήποτε άλλη λέξη κλειδί. Επίσης και για αυτή την ερώτηση χρησιμοποιήθηκε η κλίμακα Likert ως απαντήσεις. (1: Διαφωνώ απόλυτα, 2: Διαφωνώ, 3: Ούτε συμφωνώ, ούτε διαφωνώ, 4: Συμφωνώ μερικώς, 5: Συμφωνώ πλήρως)

12. Θεωρείται απαραίτητη την αναζήτηση πληροφοριών στις ηλεκτρονικές πηγές της βιβλιογραφίας με λέξεις κλειδιά (θέμα, τίτλος, συγγραφέας, κλπ);

798 απαντήσεις

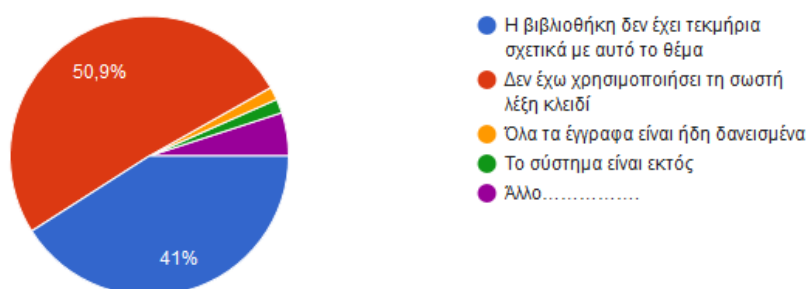

Από το παραπάνω διάγραμμα προκύπτει ότι η πλειονότητα του δείγματός συμφωνεί απολύτως με πολύ μεγάλο ποσοστό 74% να δηλώνει ότι είναι σημαντική η αναζήτηση πληροφοριών στις ηλεκτρονικές πηγές της βιβλιογραφίας με λέξεις κλειδιά.

Σκοπός της ερώτησης 13, ήταν να εντοπισθεί αν οι μαθητές είναι σε θέση να προσδιορίσουν ένα κοινό πρόβλημα που αντιμετωπίζουν οι ερευνητές, δηλαδή ότι οι λέξεις που χρησιμοποιούν για να περιγράψουν το θέμα τους δεν αντιστοιχούν σε εκείνες που χρησιμοποιούνται από το εργαλείο αναζήτησης. Η αναγνώριση συνωνύμων, συναφών όρων ή περιγραφικών στοιχείων που χρησιμοποιούνται για την αναπαραγωγή ενός θέματος αποτελεί σημαντικό στοιχείο της στρατηγικής αναζήτησης και βελτιώνει την ανάκτηση σχετικών εγγράφων. Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται διαγραμματικά πιο κάτω.

13. Χρησιμοποιώντας τις λέξεις «business letters» στον κατάλογο αναζήτησης της βιβλιοθήκης σας εξάγει ο υπολογιστής το παρακάτω μήνυμα «Δεν βρέθηκε κανένα αποτέλεσμα». Τι συμπεραίνεται;

798 απαντήσεις

Η μισή πλειονότητα του δείγματος (50%) θα συμπεραίνει ότι δεν έχει χρησιμοποιήσει τη σωστή λέξη κλειδί. Αυτό το συμπέρασμα δεν αποτελεί τη γενική γνώμη του δείγματος, διότι παρατηρείται ότι το 41% που συμμετείχαν στην έρευνα θα συμπεραίναν ότι η βιβλιοθήκη δεν έχει τεκμήρια σχετικά με αυτό το θέμα.

Στην ερώτηση 14 οι χρήστες πρέπει να σημειώσουν ποιες από τις παρακάτω δηλώσεις του βαθμού τους αντιπροσωπεύει. Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται αναλυτικότερα πιο κάτω.

	Συμφωνώ απόλυτα		Συμφωνώ		Διαφωνώ		Διαφωνώ απόλυτα	
	N	%	N	%	N	%	N	%
1. Θα μπορούσα να αποκτήσω πρόσβαση σε οποιαδήποτε βιβλιοθήκη με κάποιο βαθμό υποστήριξης;	249	31.2	477	59,7	64	8	8	1.9
2. Ξέρω πως μπορώ να χρησιμοποιήσω το Διαδίκτυο για εκπαιδευτικούς λόγους;	374	46,8	388	48,7	30	3,7	6	0.75
3. Μας διδάχθηκε πως να αναγνωρίζω πότε χρειάζομαι κάποιες πληροφορίες για να έχω τη δυνατότητα να τις εντοπίσω, να αξιολογήσω και να χρησιμοποιήσω αποτελεσματικά τις απαραίτητες πληροφορίες.	388	48,7	372	46,3	22	2,75	6	2.05
4. Μπορώ να χρησιμοποιήσω οποιαδήποτε από τις μηχανές αναζήτησης (google, yahoo κ.α) για να βρω κάθε είδους πληροφορία.	382	49.5	341	45.5	22	2.85	6	2.05
5. Έχω τη δυνατότητα να αναζητώ, να βρω και να αποκρυπτογραφώ πληροφορίες.	195	24.43	431	54	150	18,8	22	2.77
6. Ξέρω πως θα αποκτήσω βιβλία / περιοδικά από την Πανεπιστημιακή Βιβλιοθήκη.	176	22.5	346	43.4	221	27.7	55	6.4

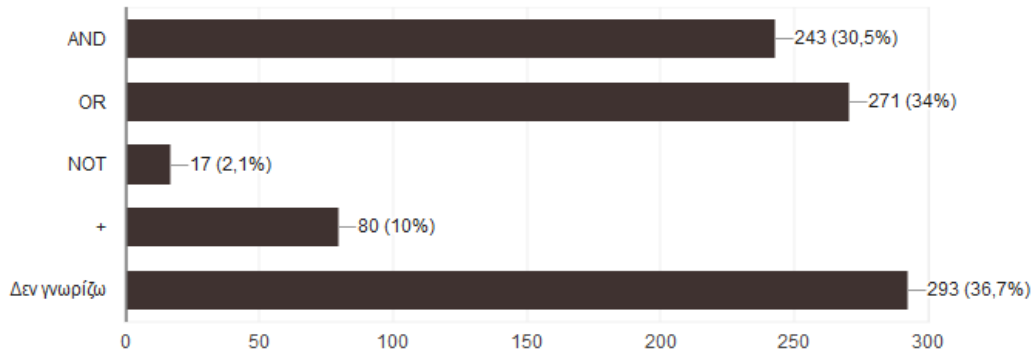
Από τον παραπάνω πίνακα προκύπτει ότι οι περισσότεροι φοιτητές που συμμετείχαν στην έρευνα:

- Συμφωνούν απόλυτα ότι:
 - Τους διδάχθηκε πως να αναγνωρίζουν πότε χρειάζονται κάποιες πληροφορίες για να έχουν τη δυνατότητα να τις εντοπίσουν, να τις αξιολογήσουν και να τις χρησιμοποιήσουν αποτελεσματικά στις απαραίτητες πληροφορίες. Το ποσοστό αυτό ξεπερνά το 48%.
 - Είναι σε θέση να χρησιμοποιήσουν οποιαδήποτε από τις μηχανές αναζήτησης (google, yahoo κ.α) για να βρουν κάθε είδους πληροφορία με ποσοστό κοντά στο 50%.
- Συμφωνούν ότι:
 - Θα μπορούσαν να αποκτήσουν πρόσβαση σε οποιαδήποτε βιβλιοθήκη με κάποιο βαθμό υποστήριξης, με ποσοστό κοντά στο 60%.
 - Ξέρουν πως μπορούν να χρησιμοποιήσουν το Διαδίκτυο για εκπαιδευτικούς λόγους (ποσοστό 48.7%)
 - Έχουν τη δυνατότητα να αναζητούν, να βρίσκουν και να αποκρυπτογραφούν πληροφορίες (ποσοστό 54%)
 - Ξέρουν πως θα αποκτήσουν βιβλία / περιοδικά από μία Πανεπιστημιακή Βιβλιοθήκη (ποσοστό 43.4%).

Ο απώτερος σκοπός της ερώτησης 15 είναι να αξιολογήσει αν οι μαθητές είναι εξοικειωμένοι με τους φορείς Boolean και πιο συγκεκριμένα τον χειριστή "OR". Η κατανόηση της λογικής Boolean, που χρησιμοποιείται από τα περισσότερα εργαλεία αναζήτησης είναι ουσιαστική για την ανάπτυξη μιας βέλτιστης στρατηγικής αναζήτησης, μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να διατυπώσει μια ερώτηση που απεικονίζει τη λογική της αρχικής ερώτησης και δείχνει σαφώς στο σύστημα τη σχέση μεταξύ των λέξεων κλειδιών.

15. Για να βρείτε περισσότερα έγγραφα σχετικά με το θέμα σας μπορείτε να συμπεριλάβετε συνώνυμα κατά την αναζήτησή σας. Για τη σύνδεση αυτών των συνωνύμων χρησιμοποιείται:

798 απαντήσεις

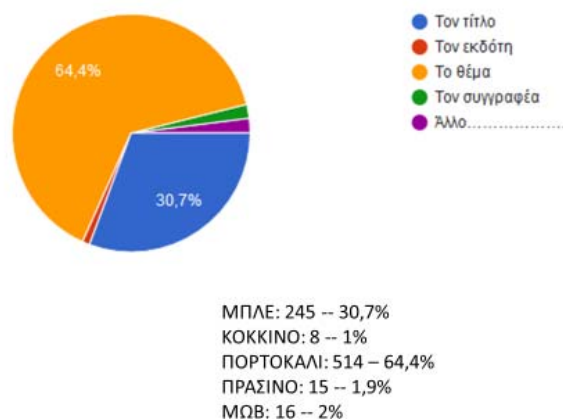
Από το παραπάνω διάγραμμα προκύπτει ότι, μόνο το 30% των ερωτηθέντων επέλεξε τη σωστή απάντηση (Τελεστή Boolean “AND”). Με συνώνυμα ή σχετικούς όρους, ο χειριστής αναζήτησης χρησιμοποιεί τον τελεστή "OR" με ποσοστό 34%. Αυτός ο χειριστής ενημερώνει το σύστημα να συμπεριλάβει στα αποτελέσματα αναζήτησης όλα τα έγγραφα που περιέχουν έναν ή περισσότερους όρους των ερωτημάτων. Αυτή τη βασική ιδέα δεν την γνωρίζει η πλειοψηφία των φοιτητών. Ορισμένοι επέλεξαν τον τελεστή "AND" (30,5%), ο οποίος έχει το αντίθετο αποτέλεσμα από τον τελεστή "OR" περιορίζοντας την αναζήτηση σε έγγραφα που περιέχουν όλους τους όρους. Μικρότερο ποσοστό (10%) επέλεξε το σύμβολο "+", το οποίο χρησιμοποιείται συχνά από τις μηχανές αναζήτησης για να εκπροσωπεί τον τελεστή Boolean "AND" ή για να υποδείξει ότι ένας όρος πρέπει να εμφανίζεται στα αποτελέσματα αναζήτησης, όπως συμβαίνει με την Google. Τέλος, το μεγαλύτερο ποσοστό των ερωτηθέντων δεν γνωρίζει να αξιοποιεί τους τελεστές για να εξειδικεύσει την αναζήτησή του. Το ποσοστό αυτό ξεπερνά το 36.7%. Αυτά τα αποτελέσματα δείχνουν ότι ο τελεστής Boolean "OR" δεν είναι κατανοητός από τους νεοεισερχόμενους φοιτητές σωστά.

Η συγκεκριμένη ερώτηση με αριθμό 16, αξιολογεί την κατανόηση του μαθητή για τους δείκτες αναζήτησης σε έναν κατάλογο βιβλιοθήκης. Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, η ανάπτυξη στρατηγικής αναζήτησης απαιτεί διάφορα στοιχεία: αναγνώριση της έννοιας, μετάφραση αυτών των εννοιών σε λέξεις-κλειδιά και χρήση λογικών τελεστών. Μια καλή στρατηγική αναζήτησης απαιτεί επίσης την κατανόηση της δομής και του περιεχομένου των πεδίων σε έναν κατάλογο βιβλιοθήκης ή βάση δεδομένων,

προκειμένου να επιλεγούν τα κατάλληλα ευρετήρια αναζήτησης κατά την εκτέλεση της.

16. Για να βρείτε όλα τα έγγραφα σχετικά με την «Μικροοικονομική θεωρία» στον κατάλογο της βιβλιοθήκης. Θα αναζητήσετε με βάση:

798 απαντήσεις

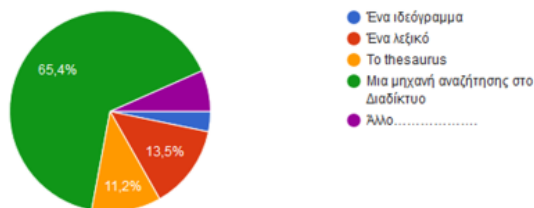

Από το παραπάνω γράφημα παρατηρείται ότι η πλειονότητα του δείγματος θα αναζητούσε με βάση το θέμα (64.4%) για να βρει όλα τα έγγραφα σχετικά με την «Μικροοικονομική Θεωρία». Από την άλλη το 30.7% των ερωτηθέντων θα χρησιμοποιούσε τον τίτλο για αυτή την αναζήτηση. Αυτή η ερώτηση δεν ήταν ιδιαίτερα δύσκολη, αλλά δεν είχε υψηλό ποσοστό επιτυχίας. Οι μαθητές πρέπει να γνωρίζουν πώς οι πληροφορίες είναι δομημένες και ευρετηριασμένες σε ένα εργαλείο αναζήτησης, είτε πρόκειται για κατάλογο, είτε για βάση δεδομένων είτε για μηχανή αναζήτησης.

Ο στόχος της Ερώτησης 17 ήταν να προσδιοριστεί εάν οι μαθητές είναι εξοικειωμένοι με την έννοια ενός ελεγχόμενου λεξιλογίου, όπως το thesaurus. Δεδομένου ότι μια συγκεκριμένη έννοια μπορεί να εκπροσωπείται από διαφορετικούς όρους, σύμφωνα με το χρησιμοποιούμενο εργαλείο αναζήτησης, θα ήταν να συμβουλευτείτε το thesaurus της βάσης δεδομένων, όταν είναι διαθέσιμος. Ο thesaurus διευκολύνει την ανάκτηση εγγράφων παρέχοντας μια λίστα προτιμώμενων όρων που χρησιμοποιούνται για την περιγραφή ενός θέματος στη βάση δεδομένων.

17. Κατά την αναζήτηση σε μια εξειδικευμένη βάση δεδομένων για έγγραφα σχετικά με το θέμα σα, συνίσταται να χρησιμοποιείται ειδική ορολογία. Για τον προσδιορισμό αυτών των όρων θα συμβουλευόσασταν:

798 απαντήσεις

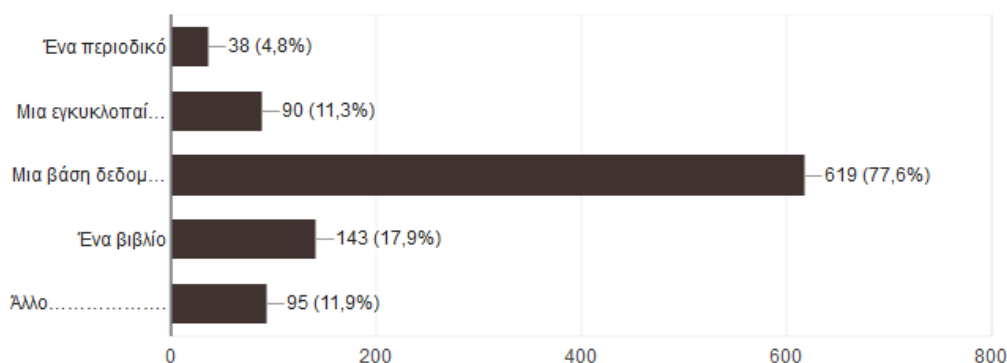
ΜΠΛΕ: 26 – 3,3%
 ΚΟΚΚΙΝΟ: 108 – 13,5%
 ΠΟΡΤΟΚΑΛΙ: 514 – 64,4%
 ΠΡΑΣΙΝΟ: 522 – 65,4%
 ΜΩΒ: 56 – 6,6%

Μόνο το 11,2% των ερωτηθέντων είχε τη σωστή απάντηση, το thesaurus. Ένα μεγάλο ποσοστό πέραν του 65 % δήλωσε ότι θα χρησιμοποιούσε μια μηχανή αναζήτησης στο Διαδίκτυο. Η επιλογή ένα λεξικό, που επιλέγεται από το 13,5% των φοιτητών, δεν είναι εντελώς λανθασμένη. Ωστόσο, καθώς τα λεξικά δεν συνδέονται με κάποια συγκεκριμένα εργαλεία αναζήτησης, δεν μπορούν να υποδείξουν ποιους όρους θα χρησιμοποιήσουν σε ένα δεδομένο εργαλείο. Επιπλέον, τα λεξικά δεν τοποθετούν όρους στο γλωσσικό τους περιβάλλον παρέχοντας γενικούς, ειδικούς και σχετικούς όρους για κάθε περιγραφικό. Πολλοί κατάλογοι και βάσεις δεδομένων χρησιμοποιούν ελεγχόμενο λεξιλόγιο για να περιγράψουν τα έγγραφα που εντοπίζουν. Οι φοιτητές μπορεί να είναι λιγότερο εξοικειωμένοι με αυτήν την ιδέα, καθώς συχνά χρησιμοποιούν μηχανές αναζήτησης στο Διαδίκτυο που δεν έχουν το thesaurus.

Ο σκοπός της ερώτησης 18, ήταν να δούμε αν οι μαθητές γνωρίζουν ότι μια εγκυκλοπαίδεια μπορεί να τη χρησιμοποιηθεί για λόγους εξοικείωσης με ένα θέμα. Είτε εκτυπωμένη είτε ηλεκτρονική, μια εγκυκλοπαίδεια αποτελεί ένα βασικό εργαλείο αναφοράς που διευκολύνει την εκμάθηση ενός νέου πεδίου δίνοντας μια γενική εικόνα του θέματος. Οι εγκυκλοπαίδειες μπορούν να είναι γενικές ή εξειδικευμένες.

18. Αν δεν γνωρίζετε ένα θέμα καθόλου, τότε για να το προσεγγίσετε χρησιμοποιείται:

798 απαντήσεις

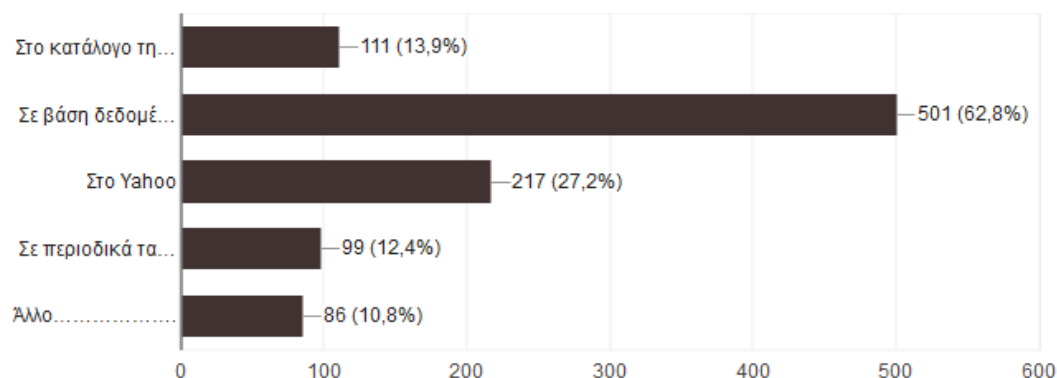

Από το παραπάνω διάγραμμα προκύπτει ότι η πλειονότητα του δείγματος με πολύ μεγάλο ποσοστό της τάξης πέραν του 77,5%, χρησιμοποιεί μια βάση δεδομένων για να προσεγγίσει ένα θέμα που δεν γνωρίζει καθόλου. Μόλις το 1/7 των φοιτητών θα χρησιμοποιούσε μια εγκυκλοπαίδεια για να προσεγγίσει ένα θέμα που δεν γνωρίζει. Αυτό δείχνει ότι τη σημερινή εποχή οι φοιτητές δεν γνωρίζουν το πόσο χρήσιμη είναι η χρήση της εγκυκλοπαίδειας. Ακόμα πιο απογοητευτικά ήταν τα αποτελέσματα της χρήσης ενός επιστημονικού βιβλίου με ποσοστό 5%.

Αυτό το ερώτημα (ερώτηση 19), στοχεύει να ανακαλύψει ποια στρατηγική υιοθετούν οι φοιτητές όταν πρέπει να βρουν άρθρα περιοδικών. Η επιλογή μιας στρατηγικής αναζήτησης σχετίζεται με τη γνώση των εργαλείων αναζήτησης που διαθέτει για την εύρεση διαφόρων τύπων εγγράφων.

19. Αν θέλετε να βρείτε άρθρα περιοδικών σχετικά με τη «δημοτικότητα των ηλεκτρονικών παιχνιδιών», θα ψάξετε:

798 απαντήσεις

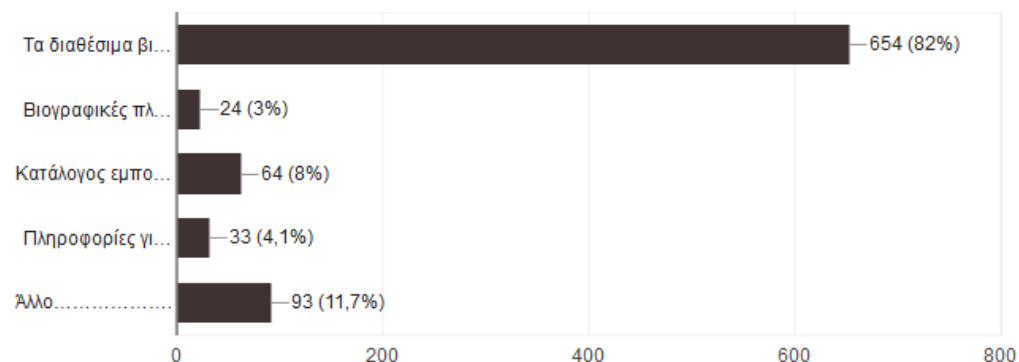

Η σωστή απάντηση είναι η βάση δεδομένων, καθώς το εργαλείο αναζήτησης που επιτρέπει σε κάποιον να αναζητήσει άρθρα περιοδικών είναι η βάση δεδομένων. Η πλειονότητα των ερωτηθέντων έδωσε αυτή την απάντηση σε ποσοστό που αντιστοιχούσε στο 63%. Η επόμενη επιλογή των φοιτητών ήταν η μηχανή αναζήτησης Yahoo (ποσοστό ύψους 27%), μία κακή επιλογή, διότι η συγκεκριμένη μηχανή αναζήτησης μπορεί να παρέχει κάποια ηλεκτρονικά περιοδικά, χρειάζεται όμως πολύ χρόνο και κόπο για να βρει κάποιος αυτό που τον ενδιαφέρει πραγματικά.

Αυτή η ερώτηση 20, δημιουργήθηκε για να εξακριβωθεί αν οι φοιτητές κατανοούν επαρκώς πως ότι οι μηχανές αναζήτησης δεν είναι τα κατάλληλα εργαλεία για την εύρεση εγγράφων που δυνητικά τηρούνται στη βιβλιοθήκη.

20. Εάν χρησιμοποιείται μια μηχανή αναζήτησης, όπως το Google ή το Yahoo, δεν θα βρείτε:

798 απαντήσεις

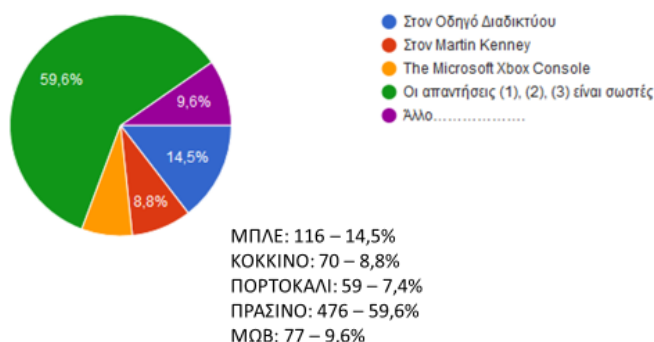
Από το παραπάνω διάγραμμα προκύπτει ότι η πλειονότητα των φοιτητών, ποσοστό ύψους 82%, γνωρίζει ότι σε μια μηχανή αναζήτησης δεν μπορεί να βρει τα διαθέσιμα βιβλία της βιβλιοθήκης. Αν και είναι δυνατό να βρεθεί ο κατάλογος βιβλιοθήκης χρησιμοποιώντας μια μηχανή αναζήτησης όπως η Google, οι μηχανές αναζήτησης δεν επιτρέπουν σε κάποιον να έχει άμεση πρόσβαση στους τίτλους μέσα στον κατάλογο.

Παρόλο που οι μηχανές αναζήτησης αντιπροσωπεύουν την πρώτη προσφυγή πολλών φοιτητών για την εύρεση πληροφοριών, το ποσοστό απάντησης στην ερώτηση 8 δείχνει ότι γνωρίζει ότι οι μηχανές αναζήτησης έχουν ορισμένους περιορισμούς. Ωστόσο, αυτή η ερώτηση δεν μας επιτρέπει να καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι οι μαθητές θα μπορούσαν να αναγνωρίσουν τον κατάλογο ως το κατάλληλο εργαλείο για να βρουν βιβλία βιβλιοθήκης.

Η ερώτηση 21, αποσκοπούσε στην αξιολόγηση της γνώσης των φοιτητών σχετικά με τον κατάλογο της βιβλιοθήκης, συγκεκριμένα τι είδους έγγραφα μπορούν να βρεθούν χρησιμοποιώντας τον κατάλογο και πώς να χρησιμοποιήσουν τις διαφορετικές λίστες αναζήτησης μέσα σε αυτόν. Κατά τη σύνταξη ενός εγγράφου, είναι συχνά σκόπιμο να ακολουθούνται οι παραπομπές που παρέχονται από τον καθηγητή ή στη βιβλιογραφία ενός βιβλίου ή ενός άρθρου. Για να εντοπίσει αυτά τα έγγραφα, ο φοιτητής πρέπει να ελέγξει εάν η βιβλιοθήκη του ή μια άλλη πανεπιστημιακή βιβλιοθήκη έχει αντίγραφο του εγγράφου για διαβούλευση. Επίσης, θα πρέπει να κατανοήσει ποιες πληροφορίες μπορούν να βρεθούν χρησιμοποιώντας τον κατάλογο.

21. Ένας φίλος σας σύστησε να διαβάσετε ένα άρθρο που δημοσιεύθηκε στο τεύχος του Νοεμβρίου 2001 του Οδηγού Διαδικτύου "The Microsoft Xbox Console" από το Martin Kenney. Για να ελέγξετε τη διαθεσιμότητα αυτού του άρθρου στη βιβλιοθήκη ψάχνετε:

798 απαντήσεις

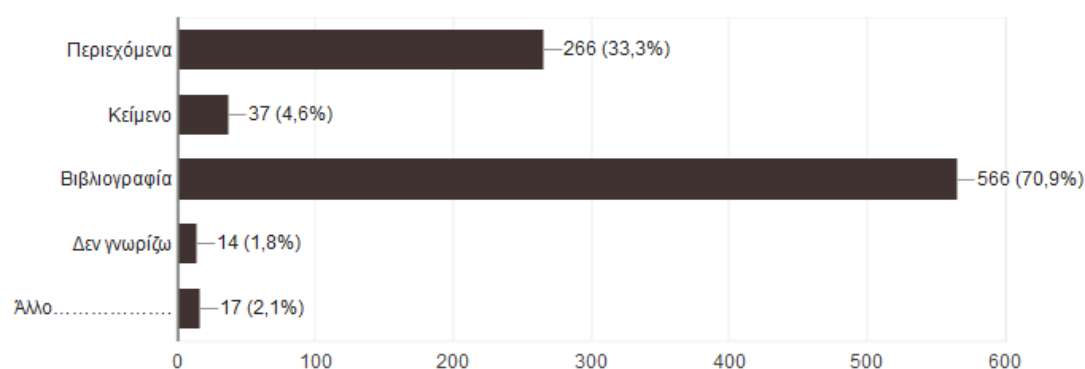

Τα αποτελέσματα της συγκεκριμένης ερώτησης ήταν απογοητευτικά μιας και μόλις το 14.5% έδωσε τη σωστή απάντηση, δηλαδή ότι για να ελέγξει τη διαθεσιμότητα ενός άρθρου στη βιβλιοθήκη ψάχνει στον Οδηγό Διαδικτύου. Τα 2/3 των ερωτηθέντων απάντησε ότι θα πρέπει να βρει την απάντηση στον οδηγό διαδικτύου, στον Martin Kenney αλλά και στο Microsoft Xbox Console.

Ο σκοπός της ερώτησης 22, ήταν να καθοριστεί αν οι μαθητές γνωρίζουν τι είναι μια βιβλιογραφία. Είναι σημαντικό να κατανοήσουν την αξία των βιβλιογραφικών αναφορών που επιλέγει ο συγγραφέας. Τέτοιες αναφορές τους επιτρέπουν να βρουν άλλα έγγραφα σχετικά με το θέμα τους, ενισχύοντας έτσι την επίγνωσή τους για τις υπάρχουσες γνώσεις.

22. Έχετε εντοπίσει ένα βιβλίο που είναι κατάλληλο για το θέμα σας. Ποιο τμήμα του βιβλίου συμβουλευέστε για να βρείτε και άλλα έγγραφα πάνω στα θέμα σας;

798 απαντήσεις

Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι το 71% των ερωτηθέντων είναι εξοικειωμένο με τη βιβλιογραφία ως εργαλείο εύρεσης άλλων εγγράφων. Θα πρέπει να σημειωθεί ωστόσο ότι, ενώ η ερώτηση αυτή κατατάσσει την κατανόηση της βιβλιογραφίας από τους μαθητές ως εργαλείο, δεν δείχνει σε ποιο βαθμό τη χρησιμοποιούν. Επίσης, γίνεται φανερό ότι 1 στους 3 φοιτητές θα συμβουλευτούν τα περιεχόμενα για να βρουν και άλλα έγγραφα πάνω στο θέμα τους. Πολύ λίγο είναι το ποσοστό των φοιτητών που θα ανατρέξει να διαβάσει ολόκληρο το κείμενο ενός εγγράφου για να βρει αυτό που θέλει (ποσοστό της τάξης του 5%).

Ο σκοπός της ερώτησης 23, ήταν να εξεταστεί αν οι μαθητές γνωρίζουν πότε να συμπεριλάβουν μια αναφορά στην πηγή των πληροφοριών που χρησιμοποίησαν. Κατά

την επανάληψη των λέξεων ή απόψεων κάποιου, είναι σημαντικό να αναφερθεί ο συντάκτης του αρχικού κειμένου ώστε ο αναγνώστης να μπορεί να αναφερθεί στο κείμενο. Η επανάληψη της λέξης προς λέξη ή παραφράζοντάς την χωρίς να τεκμηριώνεται η πηγή αποτελεί λογοκλοπή. Είναι σημαντικό οι μαθητές να γνωρίζουν τις αρχές της ηθικής χρήσης των πληροφοριών.

23. Έχετε εντοπίσει άρθρα και ιστοσελίδες που παρουσιάζουν διαφορετικές απόψεις για ένα θέμα και θέλετε να χρησιμοποιήσετε αυτές τις πληροφορίες για την εργασίας σας. Σε ποια περίπτωση πρέπει να αναφέρετε την πηγή πληροφοριών;

798 απαντήσεις

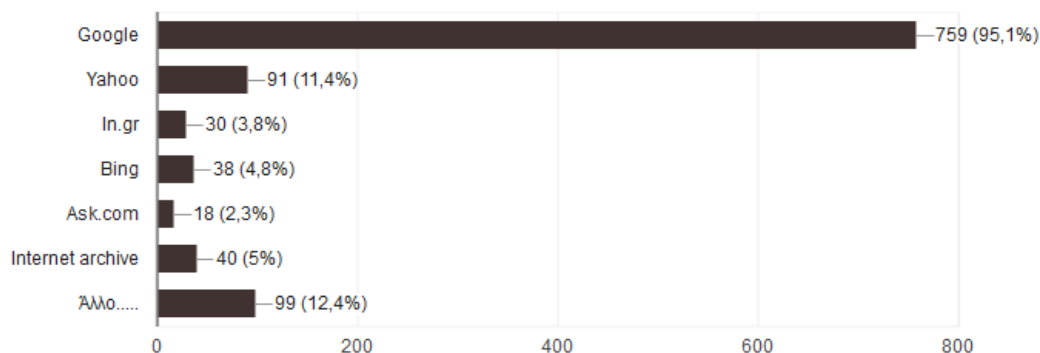

Το 75.3% των ερωτηθέντων απάντησε ότι η πηγή πληροφοριών θα πρέπει να αναφέρεται και στην αντιγραφή λέξη προς λέξη και στην αναφορά με δικά τους λόγια. Αυτό δείχνει ότι οι φοιτητές φαίνεται να έχουν επίγνωση της ανάγκης να παραθέτουν την πηγή όταν αναπαράγουν μια λέξη κειμένου για λέξη, ανεξάρτητα από το αν πρόκειται για άρθρο περιοδικών ή για μια ιστοσελίδα.

Στόχος της συγκεκριμένης ερώτησης (ερώτηση 24) είναι να ελεγχθεί ποια μηχανή αναζήτησης χρησιμοποιούν περισσότερο οι φοιτητές.

24. Ποιες μηχανές αναζήτησης χρησιμοποιείται για την εύρεση βιβλιογραφίας στο Διαδίκτυο;

798 απαντήσεις

Από το παραπάνω διάγραμμα προκύπτει ότι οι απαντήσεις των ερωτηθέντων ήταν ομόφωνοι με 95% ότι προτιμούν την διαδεδομένη μηχανή αναζήτησης Google.

Πιο κάτω παρατίθενται τα αποτελέσματα της ερώτησης 25 όπου οι χρήστες κλήθηκαν να επιλέξουν τις απόψεις που τους αντιπροσωπεύει.

	Συμφωνώ		Συμφωνώ		Διαφωνώ		Διαφωνώ	
	Απόλυτα						Απόλυτα	
	N	%	N	%	N	%	N	%
1. Όταν εντοπίζετε πληροφορίες στο διαδίκτυο είναι μπερδεμένες και δεν μπορείτε να τις χρησιμοποιείτε.	22	2.75	259	32.45	452	56.64	65	8.16
2. Οι πληροφορίες που εντοπίζετε στο διαδίκτυο είναι ακριβείς.	17	2.13	358	44.86	396	49,63	27	3.38

3. Οι πληροφορίες που εντοπίζετε στις πηγές πληροφόρησης ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις σας.	47	5,89	586	73,43	160	20.05	5	0,63
4. Η ποιότητα των πληροφοριακών πηγών που εντοπίζετε στο διαδίκτυο είναι επαρκείς.	32	4.02	411	51.5	339	42.48	16	2
5. Οι εργασίες απαντούν τα ερωτήματα;	42	5.26	522	65.41	223	27.95	11	1.38
6. Γνωρίζετε για τα πνευματικά δικαιώματα των πληροφοριών που βρίσκετε στο διαδίκτυο;	207	25.94	385	48.25	172	21.55	34	4.26
7. Όταν χρησιμοποιείτε πληροφορίες από πηγές πληροφόρησης που βρίσκετε στο διαδίκτυο κάνετε αναφορά στον κάτοχο των πνευματικών δικαιωμάτων;	396	49.63	305	38.22	79	9,90	18	2.25
8. Γνωρίζετε πως να παρουσιάσετε τις πληροφορίες στο διαδίκτυο (Blogs, Webs);	215	26.94	346	43.35	187	23.45	50	6,26

Από τον παραπάνω πίνακα προκύπτει ότι οι περισσότεροι φοιτητές που συμμετείχαν στην έρευνα συμφωνούν απόλυτα (ποσοστό 49.63%) ότι όταν χρησιμοποιούν πληροφορίες από πηγές κάνουν αναφορά στον κάτοχο των πνευματικών δικαιωμάτων. Επίσης συμφωνούν ότι:

- οι πληροφορίες που εντοπίζουν στις πηγές πληροφόρησης ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις τους (ποσοστό 73%),

- η ποιότητα των πληροφοριακών πηγών που εντοπίζουν στο διαδίκτυο είναι επαρκείς (ποσοστό 51%),
- οι εργασίες που πραγματοποιούν απαντούν τα ερωτήματα που έχουν θέσει (ποσοστό 65 %),
- γνωρίζουν για τα πνευματικά δικαιώματα των πληροφοριών που βρίσκουν στο διαδίκτυο (ποσοστό 48%),
- γνωρίζουν πως να παρουσιάσουν τις πληροφορίες στο διαδίκτυο (Blogs, Webs) (ποσοστό 43%).

Τέλος οι περισσότεροι φοιτητές που συμμετείχαν στην έρευνα διαφωνούν ότι:

- εντοπίζουν πληροφορίες στο διαδίκτυο, οι οποίες είναι μπερδεμένες και δεν μπορούν να τις χρησιμοποιήσουν (ποσοστό 57%)
- οι πληροφορίες που εντοπίζουν στο διαδίκτυο είναι ακριβείς (50%).

Ερώτηση 26:

Τέλος το ερωτηματολόγιο κλείνει με την ερώτηση 26 όπου ήταν ανοικτή και οι χρήστες κλήθηκαν να εκφράσουν ελεύθερα τα σχόλιά τους.

Από τα σχόλια αυτά προκύπτει ότι θεωρούν πολύ θετική την έρευνα και ότι όσοι από αυτούς δεν έχουν χρησιμοποιήσει την Βιβλιοθήκη του ΑΠΚΥ θα ήθελαν να την χρησιμοποιήσουν. Ακόμα, παρατηρείται από τα ελεύθερα σχόλια ότι είναι διατεθειμένοι οι μαθητές να παρακολουθήσουν επιμορφωτικά σεμινάρια για να μπορούν να χρησιμοποιούν όσο το δυνατόν καλύτερα τις δυνατότητες που τους προσφέρει η βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου. Μερικοί μάλιστα φοιτητές αναφέρθηκαν στο γεγονός ότι δυσκολεύτηκαν να βρουν επιστημονικά άρθρα στη βιβλιοθήκη, ενώ μετά από αρκετή προσπάθεια τα κατάφεραν.

Τέλος, αναφέρθηκαν στη δομή του ερωτηματολογίου και επισήμαναν το πόσο κατατοπιστική ήταν, ενώ πολλοί φοιτητές κατάλαβαν ότι δεν ξέρουν να χρησιμοποιούν τη βιβλιοθήκη με το σωστό τρόπο.

Κεφάλαιο 6

Συμπεράσματα

Από την παραπάνω έρευνα προκύπτει ότι οι νεοεισερχόμενοι φοιτητές στο ΑΠΚΥ έχουν επισκεφτεί κάποια φορά κάποια βιβλιοθήκη είτε αυτή είναι ακαδημαϊκή είτε είναι κολλεγίου, είτε ακόμα δημοτική η σχολική. Οι περισσότεροι φοιτητές χρησιμοποιούν καθημερινά βάσεις δεδομένων για να αναζητήσουν χρήσιμες πληροφορίες για αυτούς. Παράλληλα οι φοιτητές δήλωσαν ότι η μη θεματική ταξινόμηση των βάσεων των δεδομένων μειώνει την αποτελεσματικότητα της ερευνάς τους. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να μην τους παρέχονται τα αποτελέσματα που επιθυμούν. Τέλος, παρατηρήθηκε από την έρευνα, ότι οι φοιτητές κατά την αναζήτηση σε μια εξειδικευμένη βάση δεδομένων για έγγραφα σχετικά με το θέμα που τους αφορά, χρησιμοποιούν ειδική ορολογία. Για αυτή την ειδική ορολογία κάνουν χρήση μιας μηχανής αναζήτησης στο διαδίκτυο και όχι το Thesaurus το οποίο συνιστάται.

Όσον αφορά τα σεμινάρια για τον τρόπο λειτουργία της βιβλιοθήκης, οι νεοεισερχόμενοι φοιτητές τα θεωρούν σημαντικά για την αποδοτικότερη χρήση των ηλεκτρονικών πηγών. Μάλιστα αναφέρουν ότι έχουν παρακολουθήσει κάποιο σεμινάριο που έχει διοργανώσει η βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου και τους βοήθησε πολύ, διότι χρησιμοποιούν τις δυνατότητες που τους παρέχει η βιβλιοθήκη με πιο αποτελεσματικό τρόπο από ότι πριν. Μπορούν να εντοπίσουν πιο εύκολα και αποτελεσματικά επιστημονικά άρθρα και κάθε είδους βιβλιογραφία. Αυτό φανερώνει ότι οι χρήστες μπορούν εύκολα να εναρμοστούν με την πληροφοριακή παιδεία και να καταστούν πληροφοριακά μορφωμένοι. Τα να βρίσκονται σε θέση να αξιοποιήσουν σωστά και αποτελεσματικά την πληροφορία που τους δίνεται είναι πολύ σημαντικό. Ο χρήστης πρέπει να είναι σε θέση να αναζητήσει, να αξιολογήσει και να χρησιμοποιήσει/αποδώσει την πληροφορία σωστά και αποτελεσματικά.

Συγχρόνως, οι φοιτητές επισήμαναν ότι θεωρούν σημαντική την αναζήτηση πληροφοριών στις ηλεκτρονικές πηγές της βιβλιογραφίας με λέξεις κλειδιά, όπως για παράδειγμα τίτλος βιβλίου, όνομα συγγραφέα, θέμα, ISBN, διότι μπορούν να βρουν πιο εύκολα και γρήγορα τις πληροφορίες που αναζητούν. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι λέξεις κλειδιά που εισάγονται στην μηχανή αναζήτησης της βιβλιοθήκης θα πρέπει να είναι σωστά γραμμένες διότι εξάγεται το μήνυμα ότι «Δεν βρέθηκε κανένα

αποτελεσμα». Η μηχανή αναζήτησης της βιβλιοθήκης, δεν είναι όπως του Διαδικτύου, που σου εξάγει κάποια αποτελέσματα χωρίς να είναι σωστά γραμμένη η λέξη κλειδί.

Οι φοιτητές δήλωσαν ότι όταν θέλουν να βρουν πληροφορίες για ένα θέμα που τους ενδιαφέρει αλλά δεν έχουν γνώση για αυτό χρησιμοποιούν μια μηχανή αναζήτησης στο Διαδίκτυο. Ακόμα, γνωρίζουν πως μπορούν να κάνουν αναζήτηση στη βιβλιοθήκη για να βρουν επιστημονικά άρθρα, περιοδικά και άλλα.

Τέλος, από την έρευνα προκύπτει ότι είναι ενημερωμένοι για το σοβαρό πρόβλημα της λογοκλοπής. Γνωρίζουν ότι πρέπει να σέβονται τα Πνευματικά Δικαιώματα των δημιουργών των άρθρων ή των κειμένων, διότι αποτελούν πνευματική ιδιοκτησία. Αναφέρουν επίσης ότι η βιβλιογραφική πηγή θα πρέπει να αναφέρεται είτε χρησιμοποιούν αυτούσια μια πρόταση είτε την έχουν παραφράσει.

Η συγκεκριμένη έρευνα έχει περιθώρια βελτίωσης, διότι διεξήχθη σε μικρό χρονικό διάστημα και αφορά το ερευνητικό τμήμα της Διατριβής μου στο Πανεπιστήμιο της Κύπρου. Το δείγμα της έρευνας ήταν αρκετά ικανοποιητικό αλλά συμπεριλάμβανε μόνο τους νεοεισερχόμενους φοιτητές του Ανοικτού Πανεπιστημίου της Κύπρου. Θα είχε ιδιαίτερο ενδιαφέρον να πραγματοποιηθεί μια έρευνα που θα είχε ως δείγμα όλα τα Πανεπιστήμια της Ελλάδας και της Κύπρου, για να εξεταστεί ο βαθμός εξοικείωσης των φοιτητών με τις δυνατότητες που τους παρέχουν οι υπηρεσίες της βιβλιοθήκης.

Τέλος θα πρέπει να επισημανθεί ότι δεν παρουσιάστηκαν ιδιαίτερα προβλήματα κατά την διεξαγωγή της παρούσας διατριβής. Το μόνο πρόβλημα που προέκυψε ήταν η σχετικά μικρή ανταπόκριση στις απαντήσεις. Αρχικά, υπολογίστηκε ότι οι απαντήσεις που αναμένονταν να συλλεχθούν ήταν 1192, ενώ ανταποκρίθηκαν μόνο οι 798. Αυτές όμως οι 798 απαντήσεις ανακτήθηκαν πάρα πολύ γρήγορα.

Βιβλιογραφία

ALA, ACLR (2004). The Information Literacy Competency Standards for Higher Education <http://www.ala.org/ala/acrl/acrlstandards/standards.pdf> [Πρόσβαση: 15/01/2017]

Breivik, P.S. & Gee, E.G. (1989). Information Literacy: Revolution in the Library. New York: Collier Macmillan

Johnston and Webber (2003), Definitions of Information Literacy http://www.tlu.ee/~sirvir/IKM/Information-related_competencies_or_information_literacy/definitions_of_information_literacy.html [Πρόσβαση: 15/01/2017]

Junisbai B., Lowe M.S., Tagge N. (2016), A Pragmatic and Flexible Approach to Information Literacy: Findings from a Three-Year Study of Faculty-Librarian Collaboration, The Journal of Academic Leadership, pp. 604-611
http://ac.els-cdn.com/S0099133316301379/1-s2.0-S0099133316301379-main.pdf?_tid=d322a172-e861-11e6-ae90-00000aacb362&acdnat=1485941933_b40c86e3e24be0d3b94e3ffb1bc13140
[Πρόσβαση: 12/01/2017]

Lau J. (2006), Κατευθυντήριες Οδηγίες για την Πληροφοριακή Παιδεία στη Δια Βίου Μάθηση <http://www.ifla.org/files/assets/information-literacy/publications/ifla-guidelines-el.pdf> [Πρόσβαση: 15/01/2017]

Presseisen, B. (2001). Thinking skills: Meanings and models revisited. In A. L. Costa (Ed.), Developing minds: A resource book for teaching thinking (3rd ed., pp. 47-53). Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development.

Shao X., Purpur G. (2016), Effects of Information Literacy Skills on Student Writing and Course Performance, The Journal of Academic Librarianship, pp. 670-678
http://ac.els-cdn.com/S0099133316301756/1-s2.0-S0099133316301756-main.pdf?_tid=a4613812-e861-11e6-8d0c-00000aab0f6b&acdnat=1485941855_25f2c8661b1233b7b3e9ae78cdbb4409
<http://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1089107.pdf> [Πρόσβαση: 15/01/2017]

Townsend L., Hofer A.R., Hanick S.L., Brunetti K. (2016), Identifying Threshold Concepts for Information Literacy, Vol. 10, issue 1
<http://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1103398.pdf>

United Nations Educational Scientific and Cultural Organization (2006), Alexandria Proclamation on Information Literacy and Lifelong Learning
http://portal.unesco.org/ci/en/ev.php-URL_ID=20891&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html [Πρόσβαση: 15/01/2017]

Ursiny C. (2017), New eCourse: Introduction to Critical Information Literacy: Promoting Social Justice through Librarianship <http://www.ala.org/news/member-news/2017/02/new-ecourse-introduction-critical-information-literacy-promoting-social-justice> [Πρόσβαση: 15/01/2017]

Yearwood S.L., Foasberg N.M., Rosenberg K.D. (2015), A Survey of Librarian Perceptions of Information Literacy Techniques, Communication in Information Literacy, Vol 9, Issue 2, <http://www.comminfolit.org/index.php?journal=cil&page=article&op=view&path%5B%5D=v9i2p186> [Πρόσβαση 15/01/2017]

Zurkowski, P. (1974). *The information service environment relationships and priorities*. <https://eric.ed.gov/?id=ED100391> [Πρόσβαση: 15/01/2017]

Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Κύπρου (2000), Πληροφοριακή Παιδεία/Σεμινάρια <http://library.ucy.ac.cy/el/services/seminars> [Πρόσβαση: 15/01/2017]

Γαϊτάνου, Π., Ρουγγέρη, Δ.-Μ., (χ.χ) Πληροφοριακή παιδεία και ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες

Ζαφειρίου, Γ. ([χ.χ.]). *Πληροφοριακός Γραμματισμός*

Κόκκινος Δ., Παπαδάτου Ε., Σισαμάκη Ν. (χ.χ), Πληροφοριακή Παιδεία και Εκπαίδευση Χρηστών στην Κεντρική Βιβλιοθήκη ΕΜΠ http://users.ntua.gr/dennis/pubs/il_ntua_paper.pdf [Πρόσβαση: 15/01/2017]

Κορομπίλη, Σ., Ασπασία Τ. (2015). *Πληροφοριακός γραμματισμός*. Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών

Λαφτσίδου Μ. et all. (χ.χ) Πληροφοριακή Παιδεία: Έρευνα στους Πρωτοετείς Φοιτητές του Α.Π.Θ. <http://17conf.lib.uoi.gr/files/a9.ltraining.pdf> [Πρόσβαση: 15/01/2017]

Μιχαλάκη Β.Κ., φίνος Ν. (2007), συμβολή των Βιβλιοθηκών στην ενίσχυση της Πληροφοριακής Παιδεία των Χρηστών τους . http://eureka.lib.teithe.gr:8080/bitstream/handle/10184/324/Finos_Mixalaki_Kaiti.pdf?sequence=4 [Πρόσβαση : 10/01/2017]

Μπρίντεζη Χ. (χ.χ), Πληροφοριακή Παιδεία και Ελληνική Πραγματικότητα: Ιδέες και Προβληματισμοί που Προέρχονται από τα Δύο Σχετικά Προγράμματα της Βιβλιοθήκης του ιδρύματος Ευγενίδου http://ilsym.lib.uth.gr/files/Brintezi_ft.pdf [Πρόσβαση: 15/01/2017]

Νικητάκης Μ. (2007), Διδάσκοντας Πληροφοριακή Παιδεία, Πρακτικά 16^{ου} Πανελληνίου Συνεδρίου Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών Πειραιάς, σς. 532-544 <http://eprints.relis.org/10667/1/nikitakisLiteracy.pdf> [Πρόσβαση: 15/01/2017]

Τσαούσης Δ. (1998), Η Πρόκληση της Κοινωνίας της Γνώσης στην Εκπαίδευση, στο ΠΟΕΒ, ΕΚΕΒΙ, ΕΕΒ, Αθήνα: ΕΚΕΒΙ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ:

Μέτρηση – Αξιολόγηση δεξιοτήτων Πληροφοριακής Παιδείας στους νεοεισερχόμενους φοιτητές του ΑΠΚΥ: Δημιουργία online Επιμορφωτικών Σεμιναρίων

Το συγκεκριμένο ερωτηματολόγιο απευθύνεται στους νεοεισερχόμενους φοιτητές του ΑΠΚΥ. Το ερωτηματολόγιο έχει ως σκοπό να καθορίσει τη μέτρηση του βαθμού εξοικείωσης των νεοεισερχόμενων φοιτητών του ΑΠΚΥ (πτυχιακό – μεταπτυχιακό επίπεδο σπουδών) στην αξιοποίηση των πληροφοριών μέσα από το πλήθος των διαθέσιμων «πηγών» και η στάθμιση-εξειδίκευση των απαιτούμενων ορθών πληροφοριακών πηγών ανά πρόγραμμα σπουδών.

Το παρόν ερωτηματολόγιο είναι μέρος μιας έρευνας που πραγματοποιώ στα πλαίσια των μεταπτυχιακών μου σπουδών, στο Πρόγραμμα Διοίκησης Επιχειρήσεων του Ανοικτού Πανεπιστημίου Κύπρου.

Το ερωτηματολόγιο είναι ανώνυμο και τα δεδομένα της έρευνας θα χρησιμοποιηθούν μόνο για τις ανάγκες της ολοκλήρωσης της παρούσας έρευνας.

Παρακαλώ όπως απαντήσετε με ακρίβεια σε όλες τις ερωτήσεις εκφράζοντας τις προσωπικές σας απόψεις, με απώτερο σκοπό, μέσα από την έρευνα να προκύψει όσο το δυνατόν η πιο έγκυρη εικόνα της πραγματικότητας.

Ευχαριστώ θερμά για τη συμμετοχή σας.

ΜΕΡΟΣ Α: ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1. Παρακαλώ σημειώστε το φύλο :

- Άνδρας
- Γυναίκα

2. Σε ποια κατηγορία ανήκετε ηλικιακά ;

- 1. 25 – 34
- 2. 35 - 45
- 3. 46 - 55

3. Ποιο είναι το επάγγελμά σας;

- 1. Άνεργος/η
- 2. Φοιτητής
- 3. Ιδιωτικός Υπάλληλος
- 4. Δημόσιος Υπάλληλος
- 5. Άλλο

4. Σε ποιο Πρόγραμμα Σπουδών του Πανεπιστημίου σπουδάζετε;

.....

ΜΕΡΟΣ Β

5. Έχετε επισκεφτεί κάποιου είδους Βιβλιοθήκη μέχρι σήμερα;

ΝΑΙ ΟΧΙ

6. Εάν στην προηγούμενη ερώτηση απαντήσατε ΝΑΙ, τι είδος Βιβλιοθήκη επισκεφθήκατε;

- 1. Δημόσια Βιβλιοθήκη
- 2. Σχολική Βιβλιοθήκη
- 3. Βιβλιοθήκη Κολλεγίου
- 4. Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου
- 5. Καμία

7. Πόσο συχνά αναζητείτε πληροφορίες χρησιμοποιώντας Βάσεις Δεδομένων;

1. Καθημερινά
2. Μια φορά την εβδομάδα
3. Μια φορά το μήνα
4. Μια φορά στους τρεις μήνες
5. Όταν έχω να παραδώσω εργασία
5. Ποτέ

8. Θεωρείτε απαραίτητη την ύπαρξη εκπαιδευτικών σεμιναρίων για την αποδοτικότερη χρήση των Ηλεκτρονικών Πηγών της Βιβλιοθήκης;

1. Διαφωνώ απόλυτα
2. Διαφωνώ πλήρως
3. Ούτε διαφωνώ, ούτε συμφωνώ
4. Συμφωνώ μερικώς
5. Συμφωνώ πλήρως

9. Έχετε παρακολουθήσει κάποιο εκπαιδευτικό σεμινάριο που διοργάνωσε η Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου;

ΝΑΙ ΟΧΙ

10. Αν ΝΑΙ, σας βοήθησε για την εύρεση πληροφοριών;

ΝΑΙ ΟΧΙ

11. Η απουσία θεματικής ταξινόμησης των Βάσεων Δεδομένων μειώνει την αποτελεσματικότητα της έρευνά σας;

1. Διαφωνώ απόλυτα
2. Διαφωνώ πλήρως
3. Ούτε διαφωνώ, ούτε συμφωνώ
4. Συμφωνώ μερικώς
5. Συμφωνώ πλήρως

12. Θεωρείτε απαραίτητη την αναζήτηση πληροφοριών στις Ηλεκτρονικές Πηγές της Βιβλιογραφίας με λέξεις κλειδιά (θέμα, τίτλος, συγγραφέας, κλπ);

1. Διαφωνώ απόλυτα
2. Διαφωνώ πλήρως
3. Ούτε διαφωνώ, ούτε συμφωνώ
4. Συμφωνώ μερικώς
5. Συμφωνώ πλήρως

13. Χρησιμοποιώντας τις λέξεις «business letters» στον κατάλογο αναζήτησης της Βιβλιοθήκης σας εξάγει ο υπολογιστής το παρακάτω μήνυμα «Δεν βρέθηκε κανένα αποτέλεσμα». Τι συμπεραίνετε;

1. Η Βιβλιοθήκη δεν έχει τεκμήρια σχετικά με αυτό το θέμα
2. Δεν έχω χρησιμοποιήσει τη σωστή λέξη κλειδί
3. Όλα τα τεκμήρια είναι ήδη δανεισμένα
4. Το σύστημα είναι εκτός
5. Άλλο.....

14. Σημειώστε στις παρακάτω δηλώσεις τον βαθμό που σας αντιπροσωπεύει.

	Συμφωνώ απόλυτα	Συμφωνώ	Διαφωνώ	Διαφωνώ απόλυτα
Θα μπορούσα να αποκτήσω πρόσβαση σε οποιαδήποτε Βιβλιοθήκη με κάποιο βαθμό υποστήριξης				
Ξέρω πως μπορώ να χρησιμοποιώ το Διαδίκτυο για εκπαιδευτικούς λόγους				
Μας διδάχθηκε πως να αναγνωρίζω πότε χρειάζομαι κάποιες πληροφορίες και να έχω τη δυνατότητα να τις εντοπίσω, να αξιολογήσω και να χρησιμοποιήσω αποτελεσματικά τις απαραίτητες πληροφορίες				
Μπορώ να χρησιμοποιήσω οποιαδήποτε από τις μηχανές αναζήτησης (google, yahoo κ.α) για να βρω κάθε είδους πληροφορία που θέλω				
Έχω τη δυνατότητα να αναζητώ, να βρω και να αποκρυπτογραφώ πληροφορίες				
Ξέρω πως να αποκτήσω βιβλία / περιοδικά από την Πανεπιστημιακή Βιβλιοθήκη μου				

15. Για να βρείτε περισσότερα έγγραφα σχετικά με το θέμα σας μπορείτε να

συμπεριλάβετε συνώνυμα κατά την αναζήτησή σας. Για τη σύνδεση αυτών των συνωνύμων χρησιμοποιείτε:

1. AND
2. OR
3. NOT
4. +
5. Δεν γνωρίζω

16. Για να βρείτε όλα τα συμβατικά τεκμήρια σχετικά με την «Μικροοικονομική θεωρία» στον κατάλογο της Βιβλιοθήκης. Θα αναζητήσετε με βάση:

1. Τον τίτλο
2. Τον εκδότη
3. Το θέμα
4. Τον συγγραφέα
5. Άλλο.....

17. Κατά την αναζήτηση σε μια εξειδικευμένη Βάση Δεδομένων για έγγραφα σχετικά με το θέμα σας, συνίσταται να χρησιμοποιείται ειδική ορολογία. Για τον προσδιορισμό αυτών των όρων θα συμβουλευόσασταν:

1. Ένα ιδεόγραμμα - ευρετήριο
2. Ένα λεξικό
3. Το thesaurus
4. Μια μηχανή αναζήτησης στο Διαδίκτυο
5. Άλλο.....

18. Αν δεν γνωρίζετε ένα θέμα καθόλου, τότε για να το προσεγγίσετε χρησιμοποιείτε:

1. Ένα περιοδικό
2. Μια εγκυκλοπαίδεια
3. Μια βάση δεδομένων
4. Ένα βιβλίο
5. Άλλο.....

19. Αν θέλετε να βρείτε Άρθρα Περιοδικών σχετικά με τη «δημοτικότητα των ηλεκτρονικών παιχνιδιών», που αρχικά θα ψάξετε:

1. Στο κατάλογο της Βιβλιοθήκης
2. Σε Βάση Δεδομένων

3. Σε μηχανή αναζήτησης στο Διαδίκτυο
4. Σε περιοδικά τα οποία βρίσκονται στη Βιβλιοθήκη
5. Άλλο.....

20. Εάν χρησιμοποιείτε μια μηχανή αναζήτησης, όπως το Google ή το Yahoo, δεν θα βρείτε:

1. Τα διαθέσιμα βιβλία της Βιβλιοθήκης
2. Βιογραφικές πληροφορίες για διασημότητες
3. Κατάλογος εμπορευμάτων
4. Πληροφορίες για εταιρίες
5. Άλλο.....

21. Ένας φίλος σας σύστησε να διαβάσετε ένα άρθρο που δημοσιεύθηκε στο τεύχος του Νοεμβρίου 2001 του Οδηγού Διαδικτύου “The Microsoft Xbox Console” από το Martin Kenney. Για να ελέγξετε τη διαθεσιμότητα αυτού του άρθρου στη Βιβλιοθήκη ψάχνετε:

1. Στον Οδηγό Διαδικτύου
2. Στον Martin Kenney
3. The Microsoft Xbox Console
4. Οι απαντήσεις (1), (2), (3) είναι σωστές
5. Άλλο.....

22. Έχετε εντοπίσει ένα βιβλίο που είναι κατάλληλο για το θέμα σας. Ποιο τμήμα του βιβλίου συμβουλευέστε για να βρείτε και άλλα έγγραφα πάνω στα θέμα σας;

1. Περιεχόμενα
2. Κείμενο
3. Βιβλιογραφία
4. Δεν γνωρίζω
5. Άλλο.....

23. Έχετε εντοπίσει άρθρα και ιστοσελίδες που παρουσιάζουν διαφορετικές απόψεις για ένα θέμα και θέλετε να χρησιμοποιήσετε αυτές τις πληροφορίες για την εργασίας σας. Σε ποια περίπτωση πρέπει να αναφέρετε την πηγή πληροφοριών;

1. Αντιγραφή λέξη προς λέξη
2. Αναφορά με δικά μου λόγια
3. Και στις δύο περιπτώσεις

4. Δεν γνωρίζω

5. Άλλο.....

24. Ποιες μηχανές αναζήτησης χρησιμοποιείτε για την εύρεση βιβλιογραφίας στο Διαδίκτυο;

1. Google

2. Yahoo

3. In.gr

4. Bing

5. Ask.com

6. Internet archive

7. Άλλο.....

25. Διαλέξτε ότι σας αντιπροσωπεύει:

	Συμφωνώ απόλυτα	Συμφωνώ	Διαφωνώ	Διαφωνώ απόλυτα
Όταν εντοπίζετε πληροφορίες στο διαδίκτυο είναι μπερδεμένες και δεν μπορείτε να τις χρησιμοποιήσετε.				
Οι πληροφορίες που εντοπίζετε στο διαδίκτυο είναι ακριβείς.				
Οι πληροφορίες που εντοπίζετε στις πηγές πληροφόρησης ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις μου.				
Η ποιότητα των πληροφοριακών πηγών που εντοπίζετε στο διαδίκτυο είναι επαρκείς.				
Οι εργασίες απαντούν τα ερωτήματα;				
Γνωρίζετε για τα πνευματικά δικαιώματα των πληροφοριών που βρίσκετε στο διαδίκτυο;				
Όταν χρησιμοποιείτε πληροφορίες από πηγές πληροφόρησης που				

βρίσκετε στο διαδίκτυο κάνετε αναφορά στον κάτοχο των πνευματικών δικαιωμάτων;				
Γνωρίζετε πως να παρουσιάσετε τις πληροφορίες στο διαδίκτυο (Blogs, Webs);				

26. Ελεύθερα σχόλια:
